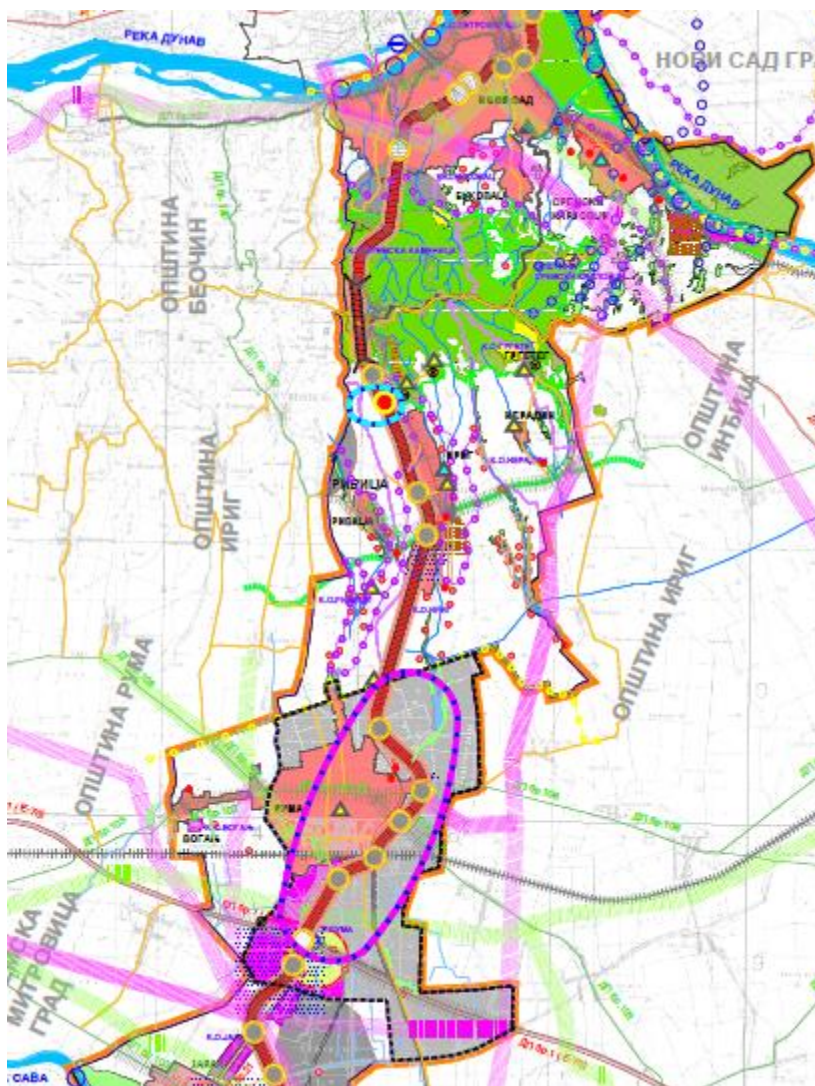

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА
I РЕДА БРОЈ 21 НОВИ САД-РУМА-ШАБАЦ И ДРЖАВНОГ
ПУТА I РЕДА БРОЈ 19 ШАБАЦ-ЛОЗНИЦА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И
ИНФРАСТРУКТУРЕ

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА
I РЕДА БРОЈ 21 НОВИ САД-РУМА-ШАБАЦ И ДРЖАВНОГ
ПУТА I РЕДА БРОЈ 19 ШАБАЦ-ЛОЗНИЦА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е – 2649-1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

T. Zelencic Vasilevich

др Тамара Зеленовић Васиљевић

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Нови Сад, август 2018. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ: мр Драгана Дунчић, дипл.пр.планер
Тања Топо, маг.дипл.инж.зашт.жив.сред.
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Свјетлана Реко, дипл.инж.арх.
Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.
Марина Митровић, маг.проф.геогр.
Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Наташа Симичић, дипл.пр.планер-мастер
Далибор Јурица, дипл.инж.геод.
Дејан Илић, грађ.техн.
Драгана Матовић, оператер
Драгана Митић, админ.технички секретар
Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	1
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	2
1.1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
1.2. ПРАВНИ ОСНОВ	6
1.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ	8
1.4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	10
1.5. САДРЖАЈ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	10
1.6. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	12
1.7. ОПИС ГРАНИЦА ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	12
1.8. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	15
1.8.1. Природни услови	15
1.8.2. Природне вредности и непокретна културна добра	15
1.8.3. Становништво, мрежа и функције насеља и привреда.....	15
1.8.4. Инфраструктура	16
1.9. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ	17
1.10. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ	19
1.11. РЕЗУЛТАТИ ПРЕДХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	20
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	21
2.1. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	22
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	23
3.1. МОГУЋИ УТИЦАЈИ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ.....	23
3.2. МОГУЋИ УТИЦАЈИ У ТОКУ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	24
3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОВОЉНИХ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА.....	26
3.4. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	28
3.5. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА	35
3.6. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ/РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА, ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА , КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГИЈСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	38
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУГИХ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА	42
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	43
5.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	44
5.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	44
5.3. ЗАКОНСКИ ОКВИР	48
5.4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	49
6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 50	
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА, ОПИС ОДГОВАРАЈУЋИХ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР ДАТОГ ПЛАНА СА АСПЕКТА РАЗМАТРАНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧЕНА У ПЛАН	52
8. ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА	53
9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	54

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА У ГРАФИЧКОМ ДЕЛУ

Редни број	Рефералне карте	Размера
1.	Извештај о стратешкој процени утицаја Измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад- Рума- Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац- Лозница на животну средину	1:100 000

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Изменама и допунама Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац – Лозница („Службени гласник РС”, број 40/11) приступило се на основу Одлуке о изради измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац – Лозница („Службени гласник РС”, број 88/17 – у даљем тексту: **Измене и допуне Просторног плана**).

Саставни део ове одлуке је **Одлука о изради стратешке процене утицаја измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац–Лозница на животну средину** („Службени гласник РС”, број 78/17) на основу које се приступа изради Извештаја о стратешкој процени утицаја измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац–Лозница на животну средину (у даљем тексту: **Стратешка процена**).

Носилац израде измена и допуна Просторног плана је министарство надлежно за послове просторног планирања, у складу са чланом 47. став 1. Закона о планирању и изградњи, односно Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије.

Обрађивач Измена и допуна Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Измене и допуне Просторног плана се односе на обилазницу око Руме са детаљном разрадом за планиране намене, и планираном површинском раскрсницом код насељеног места Врдник.

Рани јавни увид у Измене и допуне Просторног плана обављен је у периоду од 5. фебруара 2018. године до 19. фебруара 2018. године у згради општинске управе општине Рума. У току раног јавног увида поднете су иницијативе у вези увођења нове површинске раскрснице за насеље Врдник, те је предмет Измена и допуна Просторног плана и површинска раскрсница код насељеног места Врдник на стационажи км 24+100 до 24+400 (пројектантска стационажа).

Измене и допуне Просторног плана садрже: текстуални део, графички део и аналитичко-документациону основу.

Измене и допуне Просторног плана и графички део Стратешке процене, раде се у ГИС-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1.1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) успостављена је обавеза израде стратешке процене утицаја за просторне планове.

Сprovedен је поступак припреме одлуке са програмским основама за израду стратешке процене, прибављена су мишљења заинтересованих органа и организација и донета је *Одлука о изради стратешке процене утицаја измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац–Лозница.*

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у просторним плановима, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Значај овог процеса је због тога што се: прво, обрађују утицаји ширег значаја - кумулативни и социјални ефекти; друго, утврђују одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују виши степен детаљности у истраживању; треће, утврђује хијерархијски оквир за даље спровођење поступка и активности заштите животне средине на планском подручју; и четврто, омогућава се варијантна провера концепата, сценарија, стратешких опредељења и планских решења.

Стратешка процена утицаја на животну средину је инструмент којим се стварају услови за оптималну заштиту животне средине у процесу просторног планирања. У процедуралном смислу, стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђује адекватна заштита животне средине у току израде планског документа.

Принцип одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости су законски дефинисани у смислу полазних основа просторног планирања. Са друге стране, одредбама Закона о стратешкој процени утврђена су начела стратешке процене, и то:

- одрживог развоја,
- интегралности,
- предострожности,
- хијерархије и координације,
- јавности.

Укључивањем услова заштите животне средине у пласки документ кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидената и негативних утицаја на људе сведе на минимум. Са друге стране, циљ је да се оживи депресирано и депопулационо подручје, рационалним коришћењем потенцијала и обновљивих ресурса. У поступку стратешке процене остварује се координација између заинтересованих органа и организација, иако су у поступку израде планског документа прибављени неопходни услови. У поступку разматрања и усвајања обезбедиће се учешће јавности у поступку јавног увида и стручне расправе о Нацрту планског документа.

У изради Измене и допуне Просторног плана, с обзиром на карактер подручја посебне намене – инфраструктурног коридора, пошло се пре свега, од критеријума заштите, односно избегавања и спречавања могућих утицаја на животну средину. С обзиром да је плански документ у фази Нацрта, овом стратешком проценом било је могуће да се стратешка процена интегрише у свим фазама (од почетне циљне, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења). Процес стратешке процене примењен је и приликом разматрања иницијатива за увођење површинске раскрснице код насељеног места Врдник на стационожи км 24+100 до 24+400 (Деоница 2: Парагово- Почетак обилазнице Руме, км 17+445-км 34-205 „ПП ДП 21“, Л= 16,478), КО Сремска Каменица, КО Ириг, КО Ривица и КО Рума). Том приликом утврђено је да увођење ове површинске раскрснице неће имати негативног утицаја на природне ресурсе,

биодиверзитет и заштиту природе. Шта више, увођењем површинске раскрснице која ће омогућити приступ насељеном месту Врдник на предложеној локацији, минимизираће се негативни утицаји саобраћајних кретања кроз насељено место Ривица.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Измена и допуна Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац –Лозница на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена) урађена је у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и Одлуком о изради Стратешке процене утицаја Измена и допуна просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене у Европи, Стратешка процена на животну средину структурално обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене),
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисање проблема и проналажење решења),
- (3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу – дефинисање матричног оквира процене),
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процене утицаја у току спровођења планског документа,
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју),
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену),
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене),
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење стратешке процене

Обавеза израде стратешке процене утицаја на животну средину утврђена је одредбом члана 5. Закона, којима је прописано обављање стратешке процене за просторне планове, као и дефинисаним критеријумима за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину плана или програма (Прилог 1. Закона).

Ови критеријуми су засновани на карактеристикама плана и карактеристикама утицаја. Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју плана, као и могућих утицаја ван планског подручја.

Поред претходно наведених законских разлога (правног и планског основа за израду стратешке процене), од кључног значаја у процесу одлучивања о стратешкој процени Просторног плана, представљали су критеријуми и мерила утврђени Законом.

У поступку одлучивања о стратешкој процени извршена је анализа по фазама, користећи претходно наведена упутства.

Прва фаза у одлучивању – анализирана питања

У првој фази у одлучивању анализирана су питања према одредбама члана 5. и члана 2. Закона.

Критеријуми према члану 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину се односе на то да:

- Измене и допуне Просторног плана припрема и усваја надлежни орган Републике Србије. Израда Просторног плана захтева се на основу Закона о планирању и изградњи.

Критеријуми према члану 2. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину;

- Измене и допуне Просторног плана представља оквир за реализацију изградње регионалног путног коридора. Просторни план нема једину намену у функцији одбране земље, односно ублажавање и отклањање последица елементарних непогода (цивилне интервентне намене).

Истовремено, овај плански документ није финансијски и буџетски план, већ је развојно - уређивачки у смислу уређења путног коридора и подстицања економског развоја.

Како је на основу претходно наведеног закључено да Просторни план, односно његове измене и допуне могу имати утицај на животну средину (позитиван или негативан), приступљено је анализи у другој фази одлучивања о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину и израде стратешке процене.

Друга фаза у одлучивању – анализирани могући утицаји

Карактеристике животне средине и могући утицаји измена и допуна Просторног плана на:

1. ВАЗДУХ (1.1. Какав је квалитет ваздуха на подручју Измена и допуна Просторног плана?; 1.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промену квалитета ваздуха?)
2. ВОДЕ (2.1. Какав је квалитет површинских вода на подручју Измена и допуна Просторног плана (измена и допуна)?; 2.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана, може проузроковати промену квалитета површинских вода?; 2.3. Какав је квалитет подземних вода на подручју Измена и допуна Просторног плана (измена и допуна)?; 2.4. Да ли Измена и допуна Просторног плана може проузроковати промену квалитета подземних вода?; 2.5. Какав је квалитет изворишта водоснабдевања и воде за пиће?; 2.6. Да ли Измене и допуне Просторног плана може довести до промена у квалитету изворишта водоснабдевања и воде за пиће?; 2.7. Да ли Измене и допуне Просторног плана може проузроковати промене у режиму токова или поплаве?)
3. ЗЕМЉИШТЕ (3.1. Да ли је земљиште изложено деградацији и/или загађењу?; 3.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати деградацију и/или загађење земљишта?; 3.3. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промену намене земљишта (нерационално коришћење?)
4. КЛИМУ (4.1. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати емисију гасова стаклене баште? 4.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промену климе?)
5. БИЉНИ И ЖИВОТИЊСКИ СВЕТ (5.1. Да ли на подручју Измена и допуна Просторног плана постоје заштићене, ретке или угрожене биљне или животињске врсте, станишта, екосистеми?; 5.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене биљног и животињског света, станишта или екосистема, посебно заштићених, ретких или угрожених?)
6. СТАНИШТА И БИОДИВЕРЗИТЕТ (6.1. Да ли на подручју Измена и допуна Просторног плана постоје заштићена, ретка или угрожена станишта и биодиверзитет?; 6.2. Да ли плански документ може проузроковати промене станишта или биодиверзитета, посебно заштићених, ретких или угрожених?)
7. ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА (7.1. Да ли на подручју Измена и допуна Просторног плана постоје заштићена природна добра?; 7.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене у квалитету или површини заштићених природних добара?; 7.3. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене у режиму заштите или начину коришћења заштићених природних добара?)
8. СТАНОВНИШТВО И ЗДРАВЉЕ (8.1. Да ли Просторни план (измене и допуне) може проузроковати промене у броју становника?; 8.2. Да ли Просторни план (измене и допуне) може проузроковати промене у здрављу становништва?)
9. ГРАДОВЕ И ДРУГА НАСЕЉА (9.1. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене градова или других насеља?; 9.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу довести до демографских, промена у начину или квалитету живота или других промена?; 9.3. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене приступачности јавних површина?)
10. КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКУ БАШТИНУ (10.1. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу довести до промена у квалитету или површини заштићених културних добара?; 10.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу довести до промене режима заштите заштићених културних добара?)
11. ИНФРАСТРУКТУРНЕ, ИНДУСТРИЈСКЕ И ДРУГЕ ОБЈЕКТЕ (11.1. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу довести до промене инфраструктуре, индустријских, енергетских и других објеката?)
12. ДРУГЕ СТВОРЕНЕ ВРЕДНОСТИ (12.1. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене у стварању отпада и/или управљању отпадом?; 12.2. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу може проузроковати повећање саобраћаја?; 12.3. Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати промене у нивоу буке?; 12.4. Да ли Измене и допуне Просторног плана могу проузроковати вибрације, термичко загађење, јонизујуће и/или нејонизујуће зрачење?)

Одговори на претходно наведена питања формулисани су на основу расположивих података, постојећих знања о планском подручју, познавања стања планирања, коришћења, уређења и заштите простора на планском подручју, стручног мишљења, као и на основу претходно обављене стратешке процене.

Како је у поступку одлучивања идентификовано постојање одређених утицаја у наставку је приступљено дефинисању критеријума значаја утицаја. Другим речима, у фази одлучивања постојао је бар један утицај и то пре свега у делу који се односи на изградњу инфраструктурних објеката, односно евентуалних утицаја на друге створене вредности.

У том смислу пре коначног одлучивања о изради Стратешке процене у трећој фази, извршена је прелиминарна процена карактеристика утицаја по областима/темама које се наводе у наставку.

Карактеристике утицаја

Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност

- Да ли постоји висок степен вероватноће настанка утицаја?
- Да ли ће утицај бити интензиван?
- Да ли ће утицај бити сложен?
- Да ли ће утицај бити иреверзибилан?
- Да ли ће бити тешко избећи, умањити, поправити или компензовати утицај?

Временска димензија (трајање, учесталост)

- Да ли ће утицај дуго трајати?
- Да ли ће утицај бити трајан или привремен?
- Да ли ће утицај бити непрекидан или повремени?
- Да ли ће утицај бити учестао или редак? Просторна димензија?
- Какав ће бити утицај обзиром на локацију Измена и допуна Просторног плана?
- Да ли ће се утицај простирати на великом подручју?
- Да ли ће утицај обухватити велики број становника?
- Да ли може доћи до утицаја ван граница региона или земље (прекогранични утицај).

Кумулативна и синергијска природа утицаја

- Да ли је утицај може бити кумулативан?
- Да ли утицај може бити синергијски?

Ризици по људско здравље и животну средину

- Да ли ће се јавити ризици по људско здравље (индустријски удеси итд)?
- Да ли ће се јавити ризици по животну средину (индустријски удеси итд)?
- Да ли може доћи до великих промена људског здравља и животне средине?

Деловање на заштићена подручја

- Да ли ће доћи до утицаја на природне вредности?
- Да ли ће доћи до утицаја на подручја или пределе са признатим националним или међународним статусом заштите?
- Да ли ће доћи до утицаја на заштићена културна добра?
- Да ли ће постојати ризик од утицаја на заштићене локације, подручја, карактеристике?

Деловање на угрожена подручја

- Да ли ће доћи до утицаја у густо насељеном подручју?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју са прекораченим стандардима квалитета или граничним вредностима?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју са интензивним коришћењем земљишта?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју са постојећим ризицима?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју са смањеним капацитетом животне средине?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју посебно осетљиве области?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју екосистема?
- Да ли ће доћи до утицаја у подручју заштићених или ретких врста флоре и фауне?

ПРЕЛИМИНАРНА ПРОЦЕНА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА У ФАЗИ ОДЛУЧИВАЊА УКАЗУЈЕ ДА БИ ТРЕБАЛО ОЧЕКИВАТИ ОДРЕЂЕНЕ ОГРАНИЧЕНЕ УТИЦАЈЕ ИЗРАДОМ, ДОНОШЕЊЕМ И СПРОВОЂЕЊЕМ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.

У стратешкој процени Измена и допуна Просторног плана претходно је извршена детаљнија процена утицаја, укључујући и поређење варијантних решења (тзв. „нулти сценарио“, сценарио спровођења Просторног плана, као и евентуално сценарио спровођења Просторног плана, укључујући и спровођење других планова и програма различитог хијерархијског нивоа, који имају непосредни или посредни утицај на планском подручју).

На основу претходно изнетих образложења, у трећој фази одлучено је да се приступи изради стратешке процене утицаја Измена и допуна Просторног плана.

С обзиром на чињеницу да се према ставу 3. Одлуке, стратешка процена ради за подручје Измена и допуна Просторног плана а не за цео обухват просторног плана, предметна Стратешка процена је прилагођена и садржајем и садржином овим изменама, те су нека поглавља скромније обрађена од поглавља у основном тексту Стратешке процене из 2009. године, и у складу са доступним информацијама.

1.2. ПРАВНИ ОСНОВ

Током израде Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене узета су у обзир решења и опредељења из секторских стратегија развоја и осталих стратешких докумената:

- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени лист РС“, број 85/14);
- Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015 до 2020. године („Службени лист РС“, број 64/15);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године („Службени лист РС“, број 3/15);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/16);
- Маркетинг стратегија туризма у Војводини („Службени гласник АПВ“, број 6/10);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011 до 2018. године („Службени гласник РС“, број 13/11);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС“, број 33/12);
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 9/17);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10);
- Стратегија јавног здравља у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 61/18);
- Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС“, број 3/17) и др.

Просторно планска решења и решења Стратешке процене су усклађена и са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 64/15);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Закон о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС“-Међународни уговори, број 4/11);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16 и 30/16-исправка);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС“, број 36/06);
- Закон о бањама („Службени гласник РС“, број 80/92);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 129/07, 18/16 и 47/18);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС и 27/18-др. закон);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16 и 47/18);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, бр. 99/09 и 67/12-УС);

- Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“ бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15 и 80/17);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13-др. закон и 101/16);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС“, бр.: 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 – др. закон, 92/16, 104/16 - др. Закон, 113/17 – др. закон и 41/18);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС и 24/18);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, бр. 45/13 и 91/15);
- Закон о безбедности у железничком саобраћају („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15)
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон и 93/14);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“ број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 14/16);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закона о јавним скијалиштима („Службени гласник РС“, број 46/06);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16)
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09);
- Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“, бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др закон и 54/2015 - др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15);

- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

Извештај о стратешкој процени представља саставни део документационе основе Измена и допуна Просторног плана.

1.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ

При изради Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене, осим извода који се налазе у основном тексту Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени, уважене су обавезе, услови и смернице из планских докумената који су урађени и усвојени у протеклом периоду, а односе се на обухват Измена и допуна Просторног плана:

- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11);
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“ („Службени лист АПВ“, број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ“, број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске („Службени гласник РС“, бр. 119/12, 98/13 и 52/18).

Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“ („Службени лист АПВ“, број 57/17)

Просторни план се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене система за водоснабдевање „Источни Срем“ на територији општине Рума, обухватајући део КО Рума.

Подручје посебне намене, односно регионални водоводни систем „Источни Срем“, ће највећим делом бити на (постојећем и планираном) грађевинском земљишту. Већи и важнији објекти регионалног система за водоснабдевање - водоторњеви, подземни резервоари и пумпне станице су углавном предвиђени у склопу дефинисаних грађевинских подручја, чиме је нарушавање постојеће намене сведено на минимум.

Такође, највећи део мреже регионалног водоводног система „Источни Срем“, односно трасе магистралних и секундарних цевовода су планиране у саобраћајним коридорима, тачније дуж државних, регионалних и локалних путева ван насеља, односно у уличним коридорима у склопу грађевинских подручја насеља. Мањи део ових траса се налази на пољопривредном земљишту, при чему се користе трасе постојећих атарских путева, како би се максимално избегло нарушавање обрадивог пољопривредног земљишта.

Сагледавањем целокупног обухвата Просторног плана система за водоснабдевање „Источни Срем“ и значаја посебне намене, може се закључити да планирана решења у области наводњавања и водоснабдевања неће бити у колизији са Изменама и допунама Просторног плана.

Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ“, број 57/17)

Обухват просторног плана се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене система за наводњавање Срема (у даљем тексту: ППППН система за наводњавање Срема) на територији општине Рума у КО Рума.

Границе посебне намене проистичу из решења која су дата у Претходној студији оправданости са Генералним пројектом наводњавања Срема. Посебна намена Просторног плана односи се на мрежу и објекте система за наводњавање Срема.

Генералним пројектом интегралног система наводњавања региона Срем¹ обухваћено је подручје од око 357.000 ha (без инундација) у седам јединица локалних самоуправа. За наводњавање је предвиђено око 225.000 ha обрадивих површина.

Хидро мелиорациони систем (ХМС) Срема просторно је подељен на пет делова:

1. Део система: Западни Срем - доња зона (ЗД);
2. Део система: Источни Срем - доња зона (ИД);
3. Део система: Западни Срем - горња зона (ЗГ);
4. Део система: Источни Срем - горња зона (ИГ);
5. Део система: Источни Срем - средња зона (ИС).

Решење наводњавања делова система ЗД, ИД и дела ИС базира се на постављању низа устава на постојећој мрежи за наводњавање чиме се стварају услови за акумулисање воде у каналима. Ове каналске акумулације задржавају део унутрашњих вода Срема и са додатним количинама воде из спољних ресурса (Дунав и Сава), задовољавају предвиђене потребе за водом пољопривредних култура. Решење наводњавања делова система ЗГ и ИГ базирано је на изградњи спољних црпних станица на Дунаву и дистрибуцији тако обезбеђене воде до међусобно повезаних фрушкогорских акумулација.

Сагледавањем целокупног обухвата Просторног плана система за наводњавање Срема и значаја посебне намене, може се закључити да планирана решења у области наводњавања и водоснабдевања неће бити у колизији са Изменама и допунама Плана.

Просторни план подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 98/13 и 52/18).

Уредбом о изменама Уредбе о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток” („Службени гласник РС”, број 52/18) измењен је назив плана тако да су речи: „транснационалног гасовода Јужни ток” замењене речима: „магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске”.

Општи циљ ППППН магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске је изградња и функционисање дела коридора магистралног гасовода кроз Србију који ће допринети просторној и енергетској интеграцији Србије у европско окружење редовним, стабилном и еколошки оправданом снабдевању гасом потрошача у Србији, као и транзиту гаса ка државама средње и западне Европе.

Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда број 21 Нови Сад – Рума – Шабац и државног пута I реда број 19 Шабац–Лозница (Измене и допуне) се преклапа са Просторним планом подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске на територији општине Рума.

На територији општине Рума коридор одвојка гасовода пружа се паралелно са пругом Београд - Стара Пазова - Рума - Сремска Митровица у дужини од око 7,0 km. У наведеној дужини коридор крака гасоводасе након 1,0 km од уласка на територију општине Рума укршта са ДП II реда бр. 119 и каналом Шеловренац, затим прелази преко локалитета „Војковац” (к.о. Путинци), даље пролази на око 520,0 m јужно од грађевинског подручја насеља Путинци, затим коридор одвојка гасовода пролази северно од локалитета „Црњевци” (к.о. Путинци) одакле се одваја од пруге Београд - Стара Пазова - Рума - Сремска Митровица пружајући се у правцу југозапада.

Коридор одвојка гасовода даље прелази преко Шевиног брега, затим јужно од локалитета „Забрана” (к.о. Добринци) где се укршта са ДП II реда бр. 117, даље коридор одвојка гасовода пролази на око 850,0 m северно од грађевинског подручја насеља Добринци и на око 690,0 m југоисточно од грађевинског подручја насеља Краљевци, пружајући се даље у правцу југозапада, коридор одвојка гасовода прелази преко локалитета „Међице” (к.о. Краљевци) и „Вртлог” (к.о. Рума) између којих се укршта са ауто-путем Е-70 Београд-Загреб, даље прелази преко локалитета „Одеровци” (к.о. Хртковци) и улази на територију града Сремска Митровица.

1 Обрађивач Генералног пројекта: „Јарослав Черни”, Београд, 2014. године

Остала документација од значаја за израду Измена и допуна Просторног плана

Техно-економска анализа варијантних решења обилазнице Рума

За потребе израде Материјала за рани јавни увид Измена и допуна Плана коришћена је „Техно-економска анализа варијантних решења обилазнице Рума“ урађена као потреба за утврђивањем предметне трасе обилазнице око Руме, која је саставни део коридора Нови Сад – Рума – Шабац – Лозница – Граница са БиХ.

Циљ техно-економске анализе је да на основу постојеће мреже путева, основних техничко експлоатационих података о постојећем коридору државног пута и планираним варијантним решењима, анализом саобраћајних токова (постојећи и прогнозирани), анализом саобраћајних незгода на постојећем коридору и планираног саобраћаја на варијантним решењима, анализом економских трошкова експлоатације постојећег коридора и варијантних решења, анализом економске користи које ће бити за варијантна решења и економским вредновањем варијантних решења, утврдити предлог за усвајање варијанте коридора предметне деонице државног пута на подручју општине Рума.

Техно-економска анализа ће бити основа за дефинисање планских решења у Изменама и допунама Просторног плана, уз идејно решење које ће се радити у оквиру израде Идејног пројекта државног пута обилазнице око Руме.

Анализа саобраћајних токова у циљу изградње кружне раскрснице на оквирној километражи км 24+300

Саобраћајна анализа је на захтев ЈП Пuteва Србије, а у циљу сагледавања могућности увођења површинске раскрснице код насељеног места Врдник, и на основу Иницијатива пристиглих током Раног јавног увида за предметне Измене и допуне Просторног плана, израђена SIDRA INTERSECTION методом. Анализом се дошло до закључка да раскрсница може бити и површинска у овом случају се интерни односи конфликтних саобраћајних токова решавају у истој равни на заједничкој површини, па је предложена изградња кружне раскрснице на км 24+300 која ће повезати интерни општински пут за Врдник са државним путем бр. 21. Анализа је базирана на Студији оправданости изградње државног пута Iб реда 21 Рума- Нови Сад.

1.4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Карактер и садржај Измена и допуна Просторног плана такав да се овим планским документом дефинише дугорочни циљ и концепција заштите, развоја и уређења подручја обухвата Измена и допуна Просторног плана, у складу су са усвојеним циљевима и опредељењима просторног развоја Републике. Измене су циљане и дефинисане су Одлуком о изради Измена и допуна Просторног плана, с тим да је током Раног јавног увида предмет и обухват Измена и допуна Просторног плана проширен и на територију општине Ириг код насељеног места Врдник.

Измена и допунама Просторног плана утврђују се правила коришћења, организације, уређења и заштите простора, којима се обезбеђује заштита предела, природних и културних вредности и заштита животне средине, одрживо коришћење и заштита природних ресурса, рационална организација мреже насеља, њихово уређење и опремање, рационалан просторни развој и размештај привредних и услужних делатности и јавних служби, и усклађен развој и коришћење инфраструктурних система.

1.5. САДРЖАЈ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Имајући у виду специфичност посебне намене, потребу да се измене и допуне планског документа ураде у изузетно кратким роковима, као и да се директно спроводи, за овај Просторни план су у претходним активностима ближе разрађени предмет, циљ, метод, као и прелиминарна концепција планирања, коришћења, уређења и заштите путног коридора.

Истовремено, посебан значај је дат заштити окружења од могућих утицаја планираног путног коридора, његовом амбијенталном уклапању у окружење, дефинисању услова за безбедан, поуздан и ефикасан рад, као и његово оптимално укрштање са постојећом и планираном инфраструктуром.

Подручје измена и допуна Просторног плана обухвата подручје које је у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором, док су границе измена и допуна Просторног плана, у фази одлучивања за потребе прикупљања и обраду података одредити границом катастарских општина кроз које пролази коридор.

Изменама и допунама Просторног плана дефинисани су оптимални микролокациони услови и мере заштите са припадајућим објектима у оквиру путног коридора, у складу са природним, насељским, инфраструктурним и другим ограничењима.

Полазећи од „редуковане“ садржине, израда измена и допуна Просторног плана обухвата израду следећих докумената: Аналитичко-документациона основа измена и допуна Просторног плана, Нацрт измењеног и допуњеног Просторног плана, са одговарајућим графичким приказима – рефералним картама, укључујући и овај извештај о стратешкој процени утицаја измењеног и допуњеног Просторног плана на животну средину.

Документациона основа представља хронолошки систематизован скуп материјала и докумената који су коришћени за израду планског документа и који се односе на процедуру стручне контроле, јавног увида и доношење планског документа. Документациона основа планског документа се израђује у довољном броју примерака, тако да се трајно чува у Републичкој агенцији за просторно планирање, као и другим надлежним органима за спровођење измењеног и допуњеног Просторног плана.

Документациона основа планског документа садржи:

- 1) одлуку о изради планског документа;
- 2) изводе из планских докумената вишег реда и друге развојне документације;
- 3) списак коришћене документације за израду планског документа (планска, техничка, развојна и друга документација), и по потреби извод из коришћене документације;
- 4) прибављене податке и услове за израду планског документа;
- 5) радне материјале и елаборате по појединим областима на основу којих је урађена синтеза;
- 6) прибављене и коришћене подлоге и карте, припремљене тематске карте и друге графичке прилоге;
- 7) извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину;
- 8) мишљења надлежних органа и институција;
- 9) другу документацију и податке од значаја за израду, контролу и доношење планског документа.

Документациона основа се израђује истовремено са израдом Нацрта измењеног и допуњеног планског документа и прати све фазе и административно - стручне поступке контроле и верификације.

Нацрт измењеног и допуњеног Просторног плана садржи:

А) ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Б) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
2. ПРАВНИ ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА
3. ОПИС ГРАНИЦЕ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА
4. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ТЕКСТУАЛНОМ ДЕЛУ ПЛАНА
5. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ГРАФИЧКОМ ДЕЛУ ПЛАНА
6. ПРИМЕНА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА

В) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА У ГРАФИЧКОМ ДЕЛУ

Р. број	Рефералне карте	Размера
1.	Намена површина	1: 100 000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1: 100 000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1: 100 000
4.	Карта спровођења	1: 100 000
4.1.	Детаљна разрада Измена и допуна Просторног плана – обилазница око Руме - Синхрон план	1:5000
4.2.	Детаљна разрада Измена и допуна Просторног плана – обилазница око Руме - ситуационо решење са регулацијом путног земљишта	1:5000

Г) АНАЛИТИЧКО-ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. Одлука о изради Измена и допуна Просторног плана и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Измена и допуна Просторног плана на животну средину
2. Прибављени подаци и услови за израду планског документа
3. Извештај о обављеном раном јавном увиду
4. Друга документација и подаци од значаја за израду планског документа

1.6. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни циљ израде Измена и допуна Плана је дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за преиспитивање решења обилазнице око Руме и појединих намена и правила уређења и грађења, чиме ће се омогућити спровођење предметног планског документа и реализација планираних садржаја.

Циљ доношења измена и допуна Плана је доношење најбоље варијанте обилазнице око Руме и то вишекритеријумским вредновањем, које је извршено применом поступка познатог под називом „Cost benefit analysis (CBA)” - анализа трошкова и добити.

Циљеви израде Измена и допуна Плана су:

- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката,
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора кроз грађевинско и пољопривредно земљиште,
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта;
- контрола утицаја планираних активности на окружење,
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја.

Циљеви Измена и допуна Просторног плана су у потпуности усаглашени са циљевима планова на вишем хијерархијском нивоу, чији су изводи наведени и у поглављу 1.3. Плански основ.

1.7. ОПИС ГРАНИЦА ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Граница обухвата измена и допуна Просторног плана обухвата:

1. део територије општине Рума и то целу катастарску општину Рума (обилазница Рума),
2. део територије општине Ириг, и то део катастарске општине Ириг (планирани укрштај за насеље Врдник).

1. Граница обухвата измена и допуна Просторног плана обухвата **обилазницу Рума** и дефинисана је постојећим и преломним тачкама и дата у Табели 1.

Табела 1. Списак координата преломних тачака границе обухвата обилазнице Рума

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1g	7408861.36	4988572.54	58g	7408241.66	4982928.80
2g	7408819.59	4988418.08	59g	7407832.51	4982908.63
3g	7408781.84	4988243.22	60g	7407763.62	4982901.85
4g	7408758.84	4988098.02	61g	7407719.50	4982887.47
5g	7408753.78	4987994.56	62g	7407679.03	4982862.78
6g	7408764.63	4987913.95	63g	7407627.69	4982811.65
7g	7408805.98	4987844.88	64g	7407500.00	4982648.74
8g	7408872.88	4987785.20	65g	7407475.31	4982511.27
9g	7408904.53	4987705.38	66g	7407456.99	4982467.15
10g	7408916.97	4987633.08	67g	7407412.81	4982423.20
11g	7408911.32	4987579.98	68g	7407356.22	4982395.74
12g	7408895.49	4987515.99	69g	7407113.04	4982378.55
13g	7409103.83	4987248.39	70g	7406907.19	4982090.89
14g	7409281.10	4987227.34	71g	7406818.62	4981960.54
15g	7409360.48	4987146.70	72g	7406735.20	4981839.99
16g	7409368.28	4987089.33	73g	7406735.20	4981739.12
17g	7409409.67	4987045.48	74g	7406649.53	4981671.55

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
18g	7409416.24	4987032.14	75g	7406594.76	4981525.83
19g	7409418.77	4986964.42	76g	7406593.58	4981419.75
20g	7409612.39	4986776.71	77g	7406609.97	4981353.64
21g	7410150.55	4986269.29	78g	7406618.25	4981293.77
22g	7410295.59	4986082.73	79g	7406617.86	4981232.13
23g	7410537.48	4985541.25	80g	7406601.76	4981144.95
24g	7410481.22	4985535.99	81g	7406566.21	4981073.60
25g	7410479.96	4985473.85	82g	7406535.28	4981026.71
26g	7410468.62	4985443.67	83g	7406445.96	4980919.72
27g	7410441.49	4985418.11	84g	7406374.90	4980754.51
28g	7410398.47	4985384.02	85g	7406308.38	4980563.86
29g	7410370.97	4985271.57	86g	7406271.91	4981134.94
30g	7410337.62	4985166.91	87g	7406435.17	4981389.54
31g	7410314.39	4985107.32	88g	7407234.72	4982732.82
32d	7410280.20	4985035.46	89g	7407251.48	4982766.12
33g	7410244.65	4984970.19	90g	7407259.66	4982803.36
34g	7410192.40	4984883.10	91g	7407261.82	4982838.17
35g	7410131.34	4984797.36	92g	7407275.77	4982910.66
36g	7410052.44	4984711.48	93g	7408380.24	4983386.72
37g	7409989.50	4984654.75	94g	7408963.75	4984062.28
38g	7409923.47	4984597.57	95g	7409433.55	4984372.04
39g	7409742.46	4984472.16	96g	7409855.58	4984668.87
40g	7409625.64	4984395.36	97g	7409988.50	4984792.79
41g	7409404.74	4984252.25	98g	7410136.53	4984969.32
42g	7409151.23	4984088.08	99g	7410173.83	4985032.22
43g	7408896.18	4983928.76	100g	7409992.70	4986189.23
44g	7408751.44	4983824.56	101g	7409719.90	4986548.71
45g	7408722.00	4983785.33	102g	7409632.79	4986603.46
46g	7408721.79	4983660.16	103g	7409280.60	4986902.36
47g	7408716.77	4983494.45	104g	7409277.47	4986940.75
48g	7408835.87	4983456.95	105g	7409119.42	4987095.95
49g	7408835.50	4983417.84	106g	7408884.25	4987355.77
50g	7408566.13	4983314.19	107g	7408821.85	4987402.85
51g	7408536.52	4983227.48	108g	7408703.35	4987584.48
52g	7408504.29	4983176.75	109g	7408674.03	4987903.46
53g	7408471.38	4983134.64	110g	7408679.86	4988193.80
54g	7408430.86	4983092.44	111g	7408699.93	4988285.99
55g	7408387.07	4983055.30	112g	7408729.81	4988409.67
56g	7408346.69	4983030.28	113g	7408750.83	4988488.86
57g	7408290.12	4982988.96	114g	7408789.90	4988593.61

Границом Измена и допуна Просторног плана обухваћене су следеће катастарске парцеле у катастарској општини Рума:

Табела 2. Катастарске парцеле у обухвату Измена и допуна Просторног плана

Парцела	
целе	10369/4, 10369/3, 10370/3, 10371/3, 10355, 11767/1, 11767/2, 11774/2, 11774/3, 11651/3, 11652/2, 11770/2, 11651/2, 10263, 11769/2, 11769/3, 8094, 8095, 10367/2, 10368/5, 10368/7, 10368/1, 9706/2, 9706/3, 12695/2, 12695/3, 10367/1, 10367/3, 12662/2, 11280/4, 12800/2, 9726, 9729, 9731, 9728, 9734, 10187/2, 11032/2, 11032/1, 12599/2, 11067/3, 11067/4, 11069/3, 11069/4, 11068/3, 11068/4, 11066/3, 11065/1, 11065/2, 11065/3, 11072/9, 11066/2, 11282/9, 11282/4, 11080/2, 12730/2, 11280/5, 11285/2, 12660/2, 11308/4, 12740/4, 12740/2, 11282/7, 11297/5, 11297/4, 12767/2, 11656/2, 11653/1, 11650/8, 12765/1, 11655/6, 11652/3, 11768/3, 12764/2, 12764/3, 11768/2, 12765/2, 11650/5, 11772/4, 11773/3, 11771/4, 11771/5, 11772/3, 11773/2, 11770/3, 11772/2, 11766/3, 11775/2, 12612/3, 11775/3, 11776/2, 11776/3, 11776/4, 10368/2, 10369/1, 10370/2, 10371/2, 9721, 10336, 10337, 10708/7, 10265, 10726/2, 11047/1, 11048/1, 11049/1, 11051/1, 11072/10, 11766/1, 11766/2, 10368/3, 10368/6, 10368/4, 10369/2, 10370/1, 10371/1, 9722, 11650/7, 12612/2, 10708/3, 10259, 10264, 10261, 10260, 11072/1, 12662/3, 11280/3, 12634/2, 11067/2, 12661/4, 12661/3, 11072/6, 11072/4, 11072/3, 11069/2, 11068/2, 11066/1, 11072/5, 12661/2, 11306/20, 11284/2, 11654, 10720, 10721, 10722, 10723, 10729/2, 11282/5, 11282/6, 10729/1, 10728, 10727, 10726/3, 10726/1, 10725, 12599/3, 11282/15, 11282/10, 11282/20, 11282/19, 11282/18, 11282/17, 11282/16, 11282/3, 11050/1, 12730/1, 11064/1, 11064/2, 10724, 10891, 10890, 11653/2, 12612/1, 12658/2, 11653/3, 11655/4, 10266, 10700, 12662/4, 11308/3, 11284/3, 12740/3, 11282/8, 11045, 11046, 10262, 7118/1
делови	8074, 8076, 8077, 8079, 8080, 8090, 8091, 8092, 8093, 8096, 8098, 8099, 9682, 9683, 9684, 9685, 9686, 9718, 9719, 9720, 9723, 9727, 9730, 9732, 9735, 10168, 10169, 10170, 10171, 10172, 10173, 10174, 10175, 10176, 10177, 10178, 10179, 10181, 10183, 10184, 10186, 10188, 10189, 10192, 10193, 10194, 10195, 10335, 10338, 10339, 10341, 10342, 10354, 10356, 10358, 10359, 10360, 10687, 10689, 10690, 10692, 10693, 10694, 10695, 10696, 10698, 10699, 10701, 10702, 10703, 10704, 10709, 10878, 10879, 10880, 10881, 10882, 10883, 10884, 10885, 10886, 10887, 10888, 10889, 10948, 10949, 10950, 10951, 10952, 10953, 10954, 10955, 10956, 10961, 10962, 10964, 10966, 11011, 11019, 11020, 11021, 11022, 11024, 11027, 11028, 11029, 11030, 11038, 11043, 11044, 11079, 11092, 11093, 11636, 11637, 11638, 11639, 11640, 11641, 11642, 11643, 11644, 11645, 11646, 11647, 11648, 11649, 12611, 12640, 12656, 12664, 12666, 12683, 12691, 12697, 12699, 12712, 12714, 12715, 12717, 12721, 12728, 12729, 12731, 12761, 12801, 10180/1, 10180/2, 10187/1, 10190/1, 10190/2, 10191/1, 10191/2, 10340/1, 10340/2, 10361/1, 10361/2, 10366/1, 10366/2, 10688/2, 10691/1, 10691/3, 10708/1, 10708/2, 10708/8, 10708/9, 10957/1, 10963/1, 10963/2, 10965/1, 10965/2, 11023/1, 11023/2, 11023/3, 11023/4, 11031/1, 11031/2, 11032/3, 11039/1, 11039/3, 11039/4, 11039/6, 11040/1, 11040/2, 11040/3, 11040/4, 11040/5, 11040/6, 11040/7, 11040/8, 11047/2, 11048/2, 11049/2, 11050/2, 11051/2, 11052/1, 11052/2, 11053/1, 11054/1, 11055/1, 11056/1, 11057/1, 11058/1, 11058/2, 11059/1, 11060/1, 11061/1, 11062/1, 11063/1, 11073/1, 11074/1, 11074/2, 11075/1, 11076/1, 11077/1, 11078/1, 11080/1, 11280/1, 11280/2, 11280/6, 11282/1, 11282/11, 11282/12, 11282/2, 11297/1, 11297/2, 11297/7, 11297/9, 11306/11, 11306/21, 11308/2, 11650/1, 11650/4, 11650/6, 11651/1, 11652/1, 11655/3, 11655/5, 11656/1, 11765/1, 11765/1, 11768/1, 11769/1, 11770/1, 11771/2, 11777/2, 11778/1, 11778/3, 12599/1, 12634/1, 12642/1, 12658/1, 12658/3, 12660/1, 12662/1, 12695/1, 12696/1, 12698/1, 12764/1, 12767/1, 12800/1, 8075/1, 8075/2, 8078/1, 8078/2, 8088/1, 8088/2, 8089/1, 8089/2, 8089/3, 8089/4, 8089/5, 8089/6, 8097/1, 8097/2, 8100/1, 9687/1, 9688/1, 9689/1, 9690/1, 9691/1, 9692/1, 9693/1, 9694/1, 9695/1, 9696/1, 9698/1, 9699/1, 9700/1, 9701/1, 9702/1, 9703/1, 9703/2, 9704/1, 9705/1, 9706/1, 9724/1, 9733/1, 9733/2, 9733/3, 9736/1, 9736/2

Површина обухвата Измена и допуна Просторног плана на територији општине Рума износи око 193 ha, без дела територије код планиране површинске раскрснице код насељеног места Врдник. Уколико се јави неслагање пописа обухваћених катастарских парцела са стварним стањем, меродавна је ситуација приказана на графичком прилогу „Детаљни приказ Измена и допуна Просторног плана – обилазница око Руме - ситуационо решење са регулацијом путног земљишта“.

2. Оквирна граница обухвата измена и допуна Просторног плана на територији општине Ириг односи се на подручје дефинисано елементима стационаже планираног пута, на делу трасе северно од насеља Ириг, а пре уласка у планирани тунел (планирана кружна раскрсница оријентационо на км 24+300).

1.8. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.8.1. Природни услови

У морфолошком погледу, терен на посматраном простору је представљен благо заталасаном равницом која се спушта са обронака Фрушке горе на северу, до корита реке Саве на југу. Највећи део терена у разматраном коридору (на простору потеза Рума–Јарак) припада овом типу рељефа, са пространим заравњењима - алувијалним равнима реке Саве и њених притока. Одликује се веома благим нагибом падина или је он готово потпуно хоризонталан.

У складу са *геоморфолошким карактеристикама* може се констатовати да се посматрано подручје највећим делом налази на лесној заравни. Лес изграђује благе заравни северисточно и источно од Руме, док су језерско-лесоидни седименти заступљени на деловима терена јужно и југоисточно од Руме.

Инжењерско-геолошки и геотехнички услови и ограничења коридора анализирани су за ниво Генералног пројекта.

Језерско - лесоидни седименти, заступљени на деловима терена јужно и југоисточно од Руме. Изграђени су од пескова, прашинастих пескова и глина, ређе шљункова, и акватичног леса, који у завршном седиментационом циклусу преовлађује. Дебљина ових наслага је променљива, од 20-50 m.

Еолске творевине - лес, изграђује благе заравни северисточно и источно од Руме, а у истражном простору нарочито је заступљен на јужним обронцима Фрушке горе (потез Ириг - Рума), као и на вршним деловима - платоима обронака Фрушке горе, ка Дунаву. Локално раздељен погребеним земљама у три до четири нивоа. Дебљине променљиве, до 10 m, локално и веће, до 30 m.

Савремених инжењерско-геолошких појава и процеса у коридору будуће саобраћајнице нема.

Климатске карактеристике – посматрано подручје припада појасу умерено-континенталне климе са великим годишњим колебањима температуре. Средња годишња температура ваздуха се креће у границама од 11,1°C до 11,8°C. Најнижи регистровани апсолутни минимум износио је -30,7°C, а највиши апсолутни максимум 41,5°C. Просечна вишегодишња вредност годишњих сума падавина на разматраном простору креће у границама од 600 mm до 816 mm. У просеку највише падавина има у периоду мај-јуни 31-34%, а најмање у периоду јануар-март 18-21% укупних годишњих падавина. Мразни дани су просечно годишње заступљени са 22,2%, а просечна годишња заступљеност ледених дана износи 5,3%. Учесталост топлих и јако топлих дана (25°C и 30°C) износи 25,3%, односно 8% годишње. Источни ветар има највећу учесталост и заступљен са 242‰, а најмању јужни ветар са 19‰ у годишњој расподели.

1.8.2. Природне вредности и непокретна културна добра

У близини трасе обилазнице Рума нису идентификовани објекти или целине које спадају у категорију заштићених природних и непокретних културних добара.

На територији општине Ириг, на потесу Овсиште, у КО Ириг налази се Споменки куги „Кипови“.

У ширем окружењу планиране површинске раскрснице код насељеног места Врдник, налази се простор Националног парка „Фрушка гора“ који је дефинисан на основу Закона о националним парковима („Службени гласник РС“ број 84/15).

1.8.3. Становништво, мрежа и функције насеља и привреда

Обилазница око Руме, предмет Измена и допуна Просторног плана, пролази поред насеља Рума са источне стране. Према Попису становништва 2011. године, општина Рума је имала 54.339 становника, а сам центар општине је имао 30.076 становника.

У контактної зони Измена и допуна Просторног плана, у непосредној близини планиране површинске раскрснице на територији општине Ириг, налази се насељено место Врдник, које према попису становништва из 2011. године има 3092 становника.

Посматрајући регионални ниво, перспективу у функционалном повезивању имају и градови и насеља која припадају територијама суседних општина, Шид - Сремска Митровица - Рума - Пећинци, захваљујући свом положају на траси коридора X.

Основно стратешко опредељење општине Рума и Ириг представља ревитализација читавог простора општине путем динамичнијег и складнијег развоја привреде, привредне и друштвене инфраструктуре и подизања друштвеног стандарда.

Друштвено-економски циљеви саобраћајних пројеката се углавном односе на побољшање услова за превоз робе и путника, (повећање приступачности), као и побољшање квалитета животне средине и добробити становништва.

Предметна друмска обилазница око Руме је од посебног значаја за унапређење путничког и теретног саобраћаја с обзиром да је обилазница саставни део саобраћајног коридора Нови Сад - Рума - Шабац - Лозница - граница са Босном и Херцеговином.

Такође, површинска раскрсница код насељеног места Врдник омогућиће директну везу насеља Врдник које се последњих година развија у атрактивну туристичку дестинацију.

1.8.4. Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Измена и допуна Просторног плана постоје следећи видови саобраћаја: путни - друмски, и железнички. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Измена и допуна Плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички користи само при превозу масовних роба и делимично путника (железница).

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- државни пут Ia реда А3 /Е-70 (М-1), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Батровци) - Београд,
- државни пут Ib реда бр.21 (М-21), Нови Сад - Ириг - Рума - Шабац - Коцељева - Ваљево - Косјерић - Пожега - Ариље - Ивањица - Сјеница,
- државни пут II а реда бр.126 (Р-106), Рума - Путинци - Инђија - Стари Сланкамен,
- државни пут IIб реда бр.120 (Р-103), државна граница са Хрватском (гранични прелаз Шид) - Шид - Кузмин - Сремска Митровица - Рума - Пећинци - Обреновац.

Железнички саобраћај је својевремено имао врло важну улогу у развоју овог подручја. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су магистралног и регионалног значаја, које тренутно функционишу, треба издвојити правце:

- Е 70 коридор X: Београд - Стара Пазова - Шид - државна граница - (Товарник);
- Рума-Шабац - Распутница Доња Борина - државна граница - (Зворник Нови).

Железнички саобраћај има мали удео у транспортним кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Енергетска инфраструктура

На простору обухвата Измена и допуна Просторног плана изграђена је транспортна (притиска већег од 16 bar) и дистрибутивна (притиска до 16 bar) гасоводна мрежа.

Такође, у обухвату Измена и допуна Просторног плана налазе се и планирани инфраструктурни коридор транснационалног гасовода „Јужни ток“ одвојка гасовода ка Републици Српској (Босна и Херцеговина).

Снабдевање електричном енергијом потрошача на подручју обухвата Просторног плана врши се из трафостанице 110/35/20 kV „Рума 2“ и трафостанице 110/35 kV „Рума 1“, преко 10 kV и 20 kV водова и трафостаница 10(20)/0,4 kV.

Прикључни 110 kV далеководи до трафостаница 110/35/20 kV „Рума 2“ и 110/35 kV „Рума 1“ долазе из правца Новог Сада и Сремске Митровице. Преко подручја Просторног плана прелази и 400 kV преносни вод бр.409/2 РП Младост-ТС Ср. Митровица 2.

Електронска комуникациона инфраструктура

За потребе корисника у обухвату Измена и допуна Просторног плана изграђена је електронска комуникациона мрежа задовољавајућег капацитета у коридорима саобраћајница, а преко оптичких каблова насеља су повезана са комутационим центрима у Руми и Сремској Митровици.

За потребе мобилних комуникација изграђене су базне радио-станице у власништву оператора мобилних комуникација.

1.9. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

Анализа постојећег стања животне средине као и процена могућих еколошких ризика који су поседица изградње планираног, државног пута Iб реда бр.21 (М-21) Нови Сад - Рума - Шабац и у наставку, државног пута Iб реда бр.19 (М-19) Шабац - Лозница показују да се до недвосмисленог квантификовања могућих последица може доћи само кроз анализу могућих утицаја.

Идентификација могућих утицаја представља продубљену анализу односа пут - животна средина где се на бази познавања основних еколошких потенцијала анализираних простора и основних односа на релацији емисија - трансмисија - имисија - утицај, дефинишу све релевантне чињенице које представљају основу за избор оптималног путног коридора.

Сва досадашња искуства у домену ове проблематике показују да се данас са довољно поузданости може говорити о познатој матрици утицаја при чему се увек има у виду да таква матрица представља и просторно и временски променљиву категорију и да се, како релативни значај појединих утицаја тако и њихове апсолутне границе, морају посматрати увек у границама реалних просторних односа. Ове чињенице првенствено значе да се сваки утицај мора квантификовати уз помоћ верификованих поступака, и да му се у зависности од конкретних локалних односа мора одредити прави значај.

Да би значај сваког од утицаја могао бити на одговарајући начин квантификован неопходно је за конкретне услове сваком утицају придружити низ показатеља. Део проблематике односа пута и животне средине лежи у чињеници да се за поједине утицаје, за које знамо да постоје, не могу одредити егзактни показатељи и да се део односа или пак комплетан утицај одвија у сфери субјективних односа.

Дефинисање појединих утицаја, односно критеријума, и њихових показатеља у смислу детаљности и егзактности, битно је везано за фазу пројекта за коју се анализе раде. Како је свака фаза пројектне, односно планске документације, везана за основну размеру информационе основе која за собом повлачи и све битне чињенице у вези са обимом и тачношћу доступних информација, то је и могућност квантификације и тачност егзактних показатеља ограничена овим чињеницама.

Проблематика аерозагађења дуж анализираних коридора мора се квантификовати с обзиром на могуће утицаје на људе, објекте, биљке и животиње. Значај у конкретним просторним односима првенствено је изражен кроз пољопривредне културе и индивидуалну изградњу дуж планираних коридора.

Проблематика буке на анализираним простору присутна је пре свега због неизбежног конфликта анализираних коридора са урбаним ткивом насеља Рума.

Проблематика загађења вода је критеријум који има значајну тежину будући да се у конкретним условима ради о подручју које је већ оптерећено индустријским загађењем, загађењем услед неадекватне примене вештачког ђубрива, пестицида и хербицида и неадекватним депоновањем отпада у контактної зони планског подручја у насељу Рума. Одвијање друмског саобраћаја на новопроектваној деоници пута може додатно утицати на погоршање квалитета површинских и подземних вода.

Загађења тла и заузимање површина су критеријуми који у датим околностима имају велики значај јер се ради о простору који обухвата пољопривредно земљиште које поседује значајне репродуктивне карактеристике.

Разјашњење односа у домену проблематике животне средине може се очекивати једино уколико се сваки од критеријума анализира у конкретним просторним односима и поступцима квантификације доведе до показатеља који могу послужити за избор оптималног решења. Да би се анализирали могући утицаји у наредним поглављима потребно је првобитно сагледати стање животне средине.

Стање животне средине у смислу доминантних постојећих утицаја на анализираном простору обележавају негативне последице које су производ урбанизације и постојећих саобраћајних система. На коридору планиране саобраћајнице егзистирају депонија отпада и циглана, што представља конфликт у простору који је неопходно решити уз примену одговарајућих просторних, економских и техничких анализа. У постојећем стању, сходно томе, простор у обухвату Измена и допуна Плана је у одређеној мери деградиран, а изградњом планиране саобраћајнице очекивано је да степен деградације буде у одређеној мери смањен.

Стање животне средине у смислу доминантних постојећих утицаја на анализираном простору обележавају негативне последице које су производ урбанизације и постојећих саобраћајних система. Код водених токова постојећа загађења су последица неадекватног третмана отпадних индустријских и комуналних вода, нестручне примене одређених агротехничких мера. Наведени поступци су и основни узроци загађења тла, њима се може додати и одсуство контролисане евакуације отпада.

Детаљнија истраживања овог подручја у смислу прибављања података о постојећем стању нивоа буке и аерозагађења нису спроведена, а надлежне институције са тог подручја не располажу подацима који би могли да послуже као репер при даљој анализи.

Бука

Постојеће стање саобраћајне буке у оквиру коридора анализираног путног правца карактерише одвијање саобраћаја на постојећим магистралним, регионалним, локалним путевима и железничкој прузи.

Предметна деоница државног пута I6 реда бр.21 (M-21), пролази кроз насеље Рума. На основу познатих саобраћајних карактеристика и намене површина у окружењу, може се израчунати да су на постојећој деоници државног пута I6 реда бр.21 (M-21) максимална прекорачења дозвољеног нивоа буке ноћу и то до 4 dB (A), а на M – 19 до 3 dB (A).

Аерозагађење

Подаци о нивоу аерозагађења у коридору државног пута I6 реда бр.21 (M-21) Нови Сад - Рума - Шабац нису доступни. Потенцијални загађивачи ваздуха који се налазе у коридору или у његовој непосредној близини и могу имати утицаја, деле се на линијске и тачкасте изворе аерозагађења.

Линијски извори аерозагађења представља постојећа деоница државног пута I6 реда бр.21 (M-21). Тачкасти извори аерозагађења су искључиво индустријска постројења. На постојећем државном путу I6 реда бр.21 (M-21) и непосредном окружењу, ван обухвата Измена и допуна Просторног плана, налазе се

- циглана у насељу Ириг са леве стране на 265 m,
- фабрика сточне хране у насељу Ириг са леве стране на 300 m,
- циглана у насељу Рума са леве стране на 351 m,
- индустријско постројење у насељу Рума са леве стране на 355 m,
- асфалтна база на подручју насеља Рума са десне стране на 63 m.

Стање загађења земљишта

Земљиште посматрано као једна од природних вредности, представља сложен систем осетљив на различите утицаје. Коришћењем земљишта често долази до поремећаја равнотеже појединих фактора, што неминовно доводи до његовог оштећења.

Истраживање проблематике загађења тла услед експлоатације будућег путног правца захтева податке о постојећем стању како би се квантификовали новонастали односи.

Постојеће стање дуж коридора будућег путног правца није одређивано узорковањем на терену. Међутим на основу чињенице да траса пролази кроз пољопривредно земљиште, затим да се на посматраном простору налазе железничке пруге, магистрални путеви и регионални путеви, као и неколико индустријских објеката и насеља, може се закључити да до загађивања долази услед примене агротехничких мера, експлоатације железничке пруге, магистралних и регионалних путева, неконтролисаног испуштања комуналних отпадних вода као и одсуства контролисане евакуације отпада, неконтролисане урбанизације, ерозије итд.

Неконтролисана примена агротехничких мера, средстава за заштиту биља и вештачких ђубрива, доводе до загађивања земљишта. Пестициди су делимично растворљиви у води или се у њој само суспендују и на тај начин се инфилтрирају у земљиште и загађују га. Пестициди су релативно стабилна једињења која се у првој години деградирају само око 20 %.

Загађења земљишта од експлоатације постојећих државних путева се процењују као присутно (у уском путном појасу) с обзиром на обим саобраћаја који се на њима одвија (од ~ 5 000 - 10 300 возила по дану за период 2007. год.), док пруга представља вид саобраћајнице који најмање утиче на загађење земљишта у односу на друге видове саобраћаја.

У контактної зони посебне намене, на локалитету обилазнице око Руме, налази се постојећа депонија отпада насељеног места Рума, коју је у складу са Стратегијом управљања отпадом потребно санирати и рекултивисати а одлагање отпада са територије насеља Рума и Врдник решити по принципу регионалног депоновања што подразумева прикупљање и трајну диспозицију отпада на регионалној депонији у Инђији.

1.10. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у плану и стратешкој процени везани су за специфичност планског документа који представља плански основ за развој путног правца у фази изградње и фази експлоатације као на пример:

- заузимања земљишта, трајна промена намене земљишта за формирање површина за објекте у систему путног коридора,
- фрагментације постојећих предела формирањем коридора и неопходних заштитних појасева у оквиру којих су условљена ограничења коришћења простора,
- привремена девастација пољопривредног и другог земљишта током изградње линијског дела система путног инфраструктурног коридора и пратећих објеката,
- утицаји које узрокује изградња неопходне инфраструктуре и приступних саобраћајница као и друге инфраструктуре,
- утицаји на природне ресурсе, утицаји на станишта и биодиверзитет,
- утицаји на безбедност и здравље људи,
- утицаји на природна, културна и друга створена добра и друго,
- ризици од удеса и последице.

Стратешком проценом нису разматрани утицаји јонизујућег и нејонизујућег зрачења јер планирани основни садржаји у простору нису извори овог зрачења.

Закон о стратешкој процени утицаја, чланом 15. дефинише основне елементе које садржи процена могућих утицаја на следећи начин:

- приказ процењених утицаја варијантних решења плана и програма повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање односно ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину,
- поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења,
- приказ процењених утицаја плана на животну средину,
- начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету, заштићеним природним добрима, становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима,

- начин на који су при процени узети у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

1.11. РЕЗУЛТАТИ ПРЕХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Током израде Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене, прибављени су следећи услови и сагласности надлежних органа и организација:

1. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, Београд
2. Министарство заштите животне средине, Београд
3. Министарство унутрашњих послова, Кабинет Министра, Београд
4. Министарство државне управе и локалне самоуправе, Београд
5. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Београд
6. Министарство здравља, Одељење за санитарну инспекцију, Београд
7. Министарство привреде, Београд
8. Министарство омладине и спорта, Београд
9. Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Сектор за ученички и студентски стандард и инвестиције, Београд
10. ЕПС дистрибуција, Београд, Огранак Електродистрибуција Рума
11. Електромрежа Србије, Београд
12. Радио телевизија Србије, Развој и сертификација, Београд
13. Републички хидрометеоролошки завод, Београд
14. Републички сеизмолошки завод, Београд
15. Центар за разминирање, Београд
16. Директорат цивилног ваздухопловства Србије, Београд
17. РАТЕЛ, Београд
18. СББ, Београд
19. VIP, Београд
20. ЈП „Пошта Србије“, Београд
21. ЈП Емисиона техника и везе, Сектор технике, ЕТВ
22. ЈП Путеви Србије, Београд
23. ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин
24. ЈП Србијагас, Београд
25. НИС, Нови Сад
26. Инфраструктура Железнице Србије а.д., Београд
27. Телеком Србија, Београд
28. Републички завод за заштиту споменика културе, Београд
29. Завод за заштиту природе Србије, Нови Београд
30. Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
31. Завод за заштиту споменика културе, Сремска Митровица
32. Општина Рума, Одељење за урбанизам и грађење, Рума
33. ЈП Водовод, Рума
34. Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
35. Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад
36. Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Нови Сад
37. Покрајински секретаријат за здравство, Нови Сад
38. ЈП „Гас-Рума“, Рума
39. ЈП „Комуналац“, Рума
40. ЈКП „Паркинг и инфраструктура“, Рума
41. Фондација Нови Сад 2021, Нови Сад
42. ЈП Путеви Србије, Београд
43. Мин грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Београд
44. Транснафта, Београд
45. Министарство рударства и енергетике, Београд

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи циљ Стратешке процене дефинише се на основу начела, принципа и циљева просторног развоја Републике Србије, валоризације стања животне средине на територији Републике и АП Војводине и стратешких питања која су од значаја за Републику и АП Војводину, као и друге релевантне документације (Стратегије развоја, програми и други секторски документи).

У том контексту **општи циљ** стратешке процене представља одрживо коришћење простора у обухвату Измена и допуна Просторног плана у смислу обезбеђења квалитетне животне средине, односно минимизације загађења животне средине и заштите здравља становништва, што ће се постићи заштитом чинилаца животне средине и рационалним коришћењем ресурса.

Основни циљ Стратешке процене у контексту заштите животне средине на планском подручју је очување животне средине, у односу на постојећу и планирану изградњу, уз примену начела превенције и предострожности и начела одрживог развоја у будућем развоју планског подручја.

Посебни циљев Стратешке процене су:

- заштита и одрживо коришћење природних ресурса,
- заштита од буке и вибрација,
- минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта,
- поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Посебни циљев

Посебни циљев

Посебним циљевима јасно се дефинишу суштинска питања Стратешке процене која се пре свега, односе на обезбеђивање одговора да ли је Просторни план урађен у складу са циљевима заштите животне средине (пре свега одрживом развоју) или је у конфликту са њима.

Правилником, Национална листа индикатора садржи општи опис индикатора и индикаторе тематских целина разврстане на тематска подручја.

У табели 3 дат је приказ циљева Стратешке процене посебних циљева, посебних циљева Измена и допуна Просторног плана и преглед индикатора Стратешке процене.

Табела 3. Посебни циљев Просторног плана, Стратешке процене утицаја и индикатори заштите животне средине

Посебни циљев	Посебни циљев	Индикатори
<p>Посебни циљев</p> <ul style="list-style-type: none"> - заштита и одрживо коришћење природних ресурса; - заштита од буке и вибрација; - минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта; - Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација 	<p>Посебни циљев</p> <ul style="list-style-type: none"> - обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката; - усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора кроз грађевинско и пољопривредно земљиште; - омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта; - контрола утицаја планираних активности на окружење; - минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја. 	<p>Индикатори</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Број дана са прекорачењем ГВЕ за суспендоване честице, SO_x, NO_x 2. Промена намене земљишта (%) 3. ha (%) санираних и рекултивисаних подручја 4. Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта 5. Употреба минералних ђубрива (kg/ha) 6. Употреба пестицида (t активне материје пестицида на 10 km² пољопривредног земљишта)

Наведени индикатори дефинисани су у контексту реализације планских, а не технолошких решења. Стратешка процена утицаја је плански оријентисан документ који разматра планска решења као основ за реализацију циљева одрживог развоја и заштите животне средине.

2.1. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања.

Међутим, стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би биле потпуно компатибилне, процедура израде стратешке процене утицаја треба да се преплиће са процедуром израде планова.

Циљеви стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Измена и допуна Просторног плана.

Табела 4 приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене.

Табела 4. Веза између фаза израде Измена и допуна Просторног плана и Стратешке процене

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ
Доношење Одлуке о изради Измена и допуна Просторног плана	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Израда материјала за рани јавни увид Измена и допуна Просторног плана	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда Нацрта Измена и допуна Просторног плана	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Стручна контрола Нацрта Измена и допуна Просторног плана	Узајамни утицај фаза израде докумената
Јавни увид у Нацрт Измена и допуна Просторног плана	Мишљење заинтересованих органа и организација
Доношење Измена и допуна Просторног плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид
Спровођење Измена и допуна Просторног плана	Јавни увид у Извештај о СПУ
Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ
Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Улога стратешке процене као алата који се користи у раним фазама планирања је да идентификује потенцијалне изворе загађења, процени негативне утицаје, процени ризике од појаве удеса и последице.

На основу процењених утицаја и ризика предложу се одговарајуће мере којима би се избегли или умањили еколошки конфликти предложених решења са околином.

Улога стратешке процене као алата и процеса је и да помогне доносиоцима одлука да на основу идентификованих потенцијалних извора загађења процене могуће утицаје на чиниоце животне средине и идентификују ризике од удеса, вреднујући и све остале аспекте, како би потом донели одлуке и решења које ће обезбедити најоптималнији уравнотежен развој имплементирајући начела заштите животне средине у све аспекте просторног развоја.

У оквиру инфраструктурног коридора државног пута I реда бр.21 (М-21) доминира пут, као инфраструктурни објекат, чијом се изградњом (подразумева изградњу свих објеката у функцији пута) омогућава развој подручја и стварају услови за успостављање интеррегионалних комуникација и развоја у виду побољшања услова за остваривање токова људи и робе.

3.1. МОГУЋИ УТИЦАЈИ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ

Током изградње, посебно у фази припреме терена, изградње инфраструктурних објеката, као и при изградњи и фундаирању сваког појединачног објекта планираног садржаја извршиће се неповратна деградација земљишта, нарочито површинског слоја.

За време обављања припремних радова и изградње инфраструктурних објеката као и пратећих објеката (у грађевинском смислу) биће присутна грађевинска механизација (камиони, копачи, мешалице и др.) чије је погонско гориво дизел гориво, те се услед тога у појачаном интензитету рада може очекивати емисија већег броја полутаната у атмосферу. Специфичну емисију загађујућих материја карактерише ослобађање већег броја продуката потпуног и непотпуног сагоревања нафтних деривата мотора са унутрашњим сагоревањем. Најзначајнији, са аспекта аерозагађивања су: CO, CO₂, C_xH_y, HCON и SO₂ и чађ.

Поред наведеног, могуће је очекивати процуривање деривата нафте и контаминацију земљишта и подземних вода. Такође је могуће у овој фази очекивати и повишење нивоа буке на самој локацији.

Ангажована грађевинска механизација (грађевинске машине, камиони и др.) у току извођења радова у појачаном интензитету рада јавља се као генератор повишених нивоа буке. Према литературним подацима, као и резултатима мерења при изградњи објеката овај ниво буке се креће у распону од 85-90 dB, зависно од типа машина. Ризик од повећања нивоа буке на самим градилиштима при извођењу грађевинских радова није могуће избећи. Повећани ниво буке чији је генератор ангажована грађевинска механизација јавља се као пролазни негативни утицај на животну средину, односно завршетком грађевинских радова и престанком ангажовање грађевинске механизације нестаје и овај утицај.

Градилишта је потребно оградити и обезбедити од неконтролисаног и неовлашћеног уласка и разношења материјала.

Један од ограничавајућих фактора при извођењу земљаних радова при изградњи будућих објеката (ископи за темеље објекта, ровови за цевоводе и инсталације и др.) је могућност да се наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералнопетрографског порекла, а за које се претпоставља да има својство природног споменика, или пак било какве материјалне остатке који би указивали на могућност постојања налазишта неких ранијих култура. У оба случаја радови се одмах морају прекинути, о открићу обавестити надлежне институције (Завод за заштиту природе или Завод за заштиту споменика културе), налаз оставити у нађеном стању и месту, односно да се предузму све мере заштите да се налаз, до доласка овлашћеног лица, не оштети и сачува на месту и у положају у коме је и откривен.

Такође, уколико у току извођења радова дође до процуривања резервоара и акцидентног просипања деривата нафте и контаминације земљишта радове треба одмах прекинути и извршити санацију оштећења и уклањање контаминираниог земљишта на локацију коју одреди или надзорни или надлежни општински орган.

Све вишкове земљишног материјала у току извођења радова, који потичу из ископа, потребно је искористити при нивелацији и уређењу локације или уклонити на привремену депонију. На исти начин је потребно третирати и сав вишак грађевинског материјала и отпада по завршетку градње.

У колико се при изградњи поступи како је напред наведено, може се констатовати да у време припреме терена и изградње будућих инфраструктурних објекта неће доћи до битног угрожавања животне средине, а само угрожавање животне средине, изузимајући неповратну деградацију земљишта, биће пролазног карактера.

3.2. МОГУЋИ УТИЦАЈИ У ТОКУ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ

Квалитет ваздуха на подручју Измена и допуна Просторног плана је у највећој мери условљен интензитетом саобраћаја на планираој деоници пута, јер осим саобраћаја нема већих загађивача ваздуха у самом обухвату Измена и допуна Просторног плана.

Аерозагађење настало одвијањем саобраћаја, као један од критеријума који дефинише однос пута и животне средине могуће је квантификовати само ако се узму у обзир сви параметри који суштински одређују ову појаву (метеоролошки, топографски, саобраћајни, грађевински и др.). Следећи ова сазнања уз одговарајуће нумеричке поступке и функционалне законитости створена је методолошка основа за квантификацију меродавних параметара аерозагађења са основним циљем да се дође до релевантних података за оцену могућих негативних утицаја на људе, биљке и објекте дуж анализираниог коридора.

Досадашње анализе отпадних гасова који настају као продукт рада мотора са унутрашњим сагоревањем показују постојање чак неколико стотина штетних органских и анорганских компонената. Пракса која се дуго задржала у анализама аерозагађења, да се као једини представник аерозагађивача узима угљенмоноксид (CO) данас је превазиђена. Сматра се наиме врло битним да се у ове анализе поред угљенмоноксида укључе и оксиди азота, оксиди сумпора, угљоводоници, и честице чађи. Пораст броја возила са дизел-моторима нарочито је повећао значај азотних оксида што је потенцирано и преласком на безоловни бензин. Истраживања су такође показала да су оксиди азота, с обзиром на дозвољене вредности, често ближе граници или изнад ње него што је то случај са угљенмоноксидом. Све изнесене чињенице условиле су да се као меродавне компоненте аерозагађења, усвоје: угљенмоноксид (CO), олово (Pb), азотмоноксид (NO), азотдиоксид (NO₂), сумпордиоксид (SO₂), угљоводоници (C_xH_y) и честице чађи (CC).

На основу предходних закључака евидентно је дакле да негативни утицаји аерозагађења на људе, животиње и објекте нису од посебног значаја у оквиру анализираниог коридора. Са становишта утицаја различитих аерозагађивача на биљни свет, овај феномен је значајан због карактеристика површина у непосредној близини пута. Добијене концентрације показују да негативне последице треба очекивати само у коридору пута.

На основу урађених анализа је да проблематика аерозагађења није посебно изражена у инфраструктурном коридору и да, с обзиром на осавремењавање возног парка у будућности и значајне рестрикције у погледу квалитета издувних гасова, треба очекивати, без обзира на пораст оптерећења, смањење концентрација полутаната.

Истраживање проблематике воде и циљу одређивања могућих утицаја планираног пута огледа се првенствено кроз квантификацију утицаја у домену могућих промена режима површинских и подземних вода као и њиховом загађењу.

Анализа инжењерско геолошких и хидрогеолошких карактеристика показује да је могуће загађење подземних вода директном инфилтрацијом са површине терена што је случај и са загађењем површинских вода.

У оквиру истраживања анализирана је проблематика загађења површинских и подземних вода која се јавља као последица експлоатације пута, што је детаљно приказано у претходним поглављима.

У току извођења радова при изградњи пута, и његовом каснијом експлоатацијом може доћи до привременог и трајног загађивања површинских и подземних вода.

Ови проблеми су нарочито потенцирани у случајевима акцидентних загађења која су на путевима најчешће присутна у случајевима саобраћајних удеса возила која транспортују нафтне деривате и друге опасне материје.

У постојећем стању значајно загађење подземних вода проузрокује егистирање дивље депоније у КО Рума у контактної зони коридора.

У погледу загађења тла, издвајају се две фазе које се односе на период изградње и период експлоатације. Код изградње ће се ова проблематика огледати у потребама за транспортом огромних количина грађевинског материјала, као и потребом за отварањем позајмишта тог материјала. Други важан чинилац у овој фази је и потреба да се са великих површина скине горњи, репродуктивно најквалитетнији слој. Сам процес изградње пута карактерисаће се, такође, обимном механичком стабилизацијом у коридору трупа, која може на појединим осетљивим деоницама утицати на читав систем параметара тла у смислу његове водопропустљивости, садржаја ваздуха у тлу и сл.

У фази експлоатације пута загађење тла ће углавном бити последица следећих процеса:

- загађења од површинских вода са коловоза,
- таложење издувних гасова,
- одбацивање органских и неорганских отпадака,
- просипање терета,
- доношења ветром,
- развејавања проласком возила.

Сва загађења која су последица наведених процеса, по својој временској карактеристици, могу бити стална, сезонска и случајна (инцидентна). Стална (систематска) загађења, као што је већ речено, везана су првенствено за обим, структуру и карактеристике кретања саобраћајног тока.

Сезонска загађења су везана за одређени годишњи период. Типичан пример ове врсте загађења је употреба соли за одржавање пута у зимским месецима. Ова врста загађења после извесног периода доводи до знатног повећања салинитета тла уз пут, тако да тло губи своје првобитне карактеристике.

Случајна (инцидентна) загађења најчешће се јављају као последица мањих или већих хаварија возила која транспортују хазардне материје. Најчешће се ради о нафти и њеним дериватима, мада није редак случај да долази и до хаварије возила која транспортују врло опасне хемијске производе. Оно што у овом случају представља посебан проблем јесте чињеница да се при оваквим загађењима, настало стање може санирати једино одстрањивањем загађеног тла и његовим транспортовањем на места где неће угрожавати животну средину.

Сагледавање нивоа буке у коридору планираног путног правца односи се на истраживање ове појаве за све карактеристичне случајеве. Моделовање нивоа буке извршено је за сваку од дефинисаних деоница планираног путног правца, због различитих саобраћајних оптерећења, уз уважавање променљивих локацијских услова.

Утврђени нивои буке за сваки од дефинисаних случајева, указали си на потребу одређивања адекватних мера заштите. Односно, анализа резултата указала је на поштовање потребних растојања на којима се достижу гранични нивои буке у дневним и ноћним одвијањима саобраћаја, а у случајевима где се траса пута на одређеним сегментима налази ближе насељу од назначених растојања неопходна је примена одређених мера заштите.

Утицаји у току експлоатације на вегетацију и флору могу се рефлектовати кроз повећање количине издувних гасова услед успостављања новог протока система саобраћаја, тј. због предвиђеног тзв. тешког саобраћајног оптерећења; ово повећање концентрација различитих издувних гасова (CO, CO₂, NO₂) и тешких метала може проузроковати сушење и коврџавост лисне масе, слабљење кореновог система, слабију продукцију кисеоника, смањење хлорофила и сл.

Потреба да се истраже сви негативни утицаји који су последица изградње, експлоатације и одржавања планиране саобраћајнице, захтева и истраживања могућих негативних утицаја у домену флоре и фауне.

Приликом изградње, експлоатације и одржавања саобраћајнице јављају се различити фактори утицаја на биотичке компоненте. Они су неизбежни, па ће са собом носити и одређене негативне последице.

Од фактора треба нагласити да посебан утицај има уклањање педолошког слоја и стварање баријера, као и промене водног режима у земљишту.

Правилним приступом у просторном планирању саобраћајнице могуће је избећи или смањити негативне утицаје које изградња, експлоатација и одржавање могу имати на околне а пре свега на природне екосистеме.

Треба нагласити да одређени утицаји могу имати и позитивно дејство, као што је изградња цевовода и канала. Они омогућавају успостављање веза између екосистема које су прекинуте изградњом саобраћајнице. Они могу бити посебно корисни за ситније животиње јер им омогућавају несметан пролазак између фрагментираних подручја.

С обзиром на локалне услове и флористичку разноликост подручја, не треба очекивати посебно негативне утицаје. Ради се наине о сазнањима да се подручје интересантно за анализу одликује ограниченим површинама.

Утицај аерозагађења на флору је просторно ограничен на узак појас уз сам пут будући да се ради о концентрацијама које дозвољене граничне вредности, с обзиром на могуће негативне утицаје, за већину компонената достижу на самој ивици пута. Ово је последица, као што је у поглављу о аерозагађењу и закључено, саобраћајног оптерећења и услова трансмисије полутаната код ванградских путева.

Утицаји загађења тла на флору подручја саобраћајнице су такође крајње просторно ограничени, уз саму ивицу пута и у каналима за одводњавање, будући да се ради о малим концентрацијама полутаната. Одређени утицаји, у непосредном простору уз саобраћајницу, могу се очекивати једино кроз ефекте засољавања тла као последица зимског одржавања. Највећи утицаји на флору у оквиру разматраног простора свакако су изражени кроз већ анализирани ефекат заузимања површина. Овај утицај је изражен на целој дужини планиране деонице јер се ради о земљишту изражених репродуктивних карактеристика. Низ других утицаја присутан је у мањој мери с тим што треба нагласити да се ни у једном случају не ради о утицајима на флористичке елементе од посебне природне вредности.

На највећем делу простора не треба очекивати изражене негативне утицаје на фауну јер једноставно нису регистровани никакви значајни фаунистички елементи. У колико се код извођења саме саобраћајнице у погледу претходно донесених закључака дође до супротних сазнања, без обзира што све чињенице указују да је такав случај мало вероватан, неопходно је предузети посебне мере заштите које ће се у том случају накнадно дефинисати.

3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОВОЉНИХ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА

С обзиром да су предмет вршења предметне Стратешке процене Измена и допуне Просторног плана које су ограничене на простор обилазнице око Руме, као и на део деонице 2 на територији општине Ириг на стационажи планиране површинске раскрснице, вредновани су у разматрани само утицаји који се односе на ову трасу пута. Варијантна решења разматрана су током израде пројектно техничке документације, али оне нису предмет Измена и допуна просторног плана, тако да је с аспекта вршења стратешке процене, јасно да постоје само два могућа варијантна решења:

Варијанта I - уколико не дође до спровођења планских решења,
Варијанта II - уколико се реализују планска решења.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало реализовање или не реализовање предметних Измена и допуна Просторног плана, стратешка процена ће се бавити разрадом варијанте да се план не реализује и варијанте реализације плана и планом предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

У табели 5. дат је приказ процене утицаја сектора плана (у којима су дефинисана приоритетна планска решења) у односу на циљеве стратешке процене и у односу на варијантна решења реализовања односно не реализовања планских решења.

Табела 5. Процена утицаја сектора плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Посебни циљеви стратешке процене

- Заштита и одрживо коришћење природних ресурса;
- Заштита од буке и вибрација;
- Минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта;
- Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација

СЕКТОР ПЛАНА	СЦЕНАРИО РАЗВОЈА	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ			
		А	Б	В	Г
Природни ресурси (Утицај на природу и животну средину и мере заштите)	ВАРИЈАНТА 2	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	+
Заштита и коришћење непокретних културних добара	ВАРИЈАНТА 2	-	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	0	+	0	+
Функционисање насеља	ВАРИЈАНТА 2	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	+
Однос према другим техничким системима (инфраструктури)	ВАРИЈАНТА 2	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	+	+	+
Употреба земљишта	ВАРИЈАНТА 2	-	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 1	+	0	+	+

- укупно позитиван утицај,
- укупно негативан утицај,
- 0 - неутралан утицај,

Стратешком проценом се сагледавају могући негативни утицаји планских решења на квалитет животне средине, из чега следи дефинисање мера за превенцију или минимизацију истих.

Стратешком проценом се разматрају питања и проблеми везани за заштиту животне средине, који се односе на:

- Утицај досадашњих активности и планираних садржаја на природне ресурсе - воду, ваздух и земљиште;
- Утицај планиране инфраструктуре на животну средину;
- Мере и услове заштите животне средине са освртом на потенцијалне загађиваче;
- Питања и проблеме одлагања комуналног отпада и др. врста отпада у планском периоду.

У поступку стратешке процене могућих утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, планска решења су вреднована у односу на:

- Природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- Створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења простора и планирано уређење;
- Стање комуналне опремљености и уређености простора;
- Стање и статус природних и културних вредности;
- Услове надлежних институција добијених у поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени;
- Циљеве планског документа вишег хијерархијског нивоа (ППРС, РПП АПВ и остали) и циљеве предметних Измена и допуна Просторног плана.

Планска решења формулисана су у складу са смерницама и циљевима плана вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде Измена и допуна Просторног плана и другим значајним документима за овај простор.

У плански документ су интегрисане мере и услови заштите животне средине, ограничења и обавезе које се недвосмислено морају спроводити на предметном простору. Заштита животне средине је један од приоритетних задатака савременог друштва. Данас присутне негативне последице углавном су последица непоштовања планских докумената, саобраћајних система, неконтролисаних и неадекватне употребе енергије, као и непознавања основних законитости из домена животне средине.

Приоритетни циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање мера за минимизацију истих. У циљу остварења приоритетног циља, потребно је сагледати активности и планска решења предвиђена Просторним планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планска решења на животну средину.

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Просторног плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора што би довело до даљег угрожавања природних ресурса, нарушавања водног режима и неконтролисаног испуштања отпадних материја у медијуме животне средине;
2. У варијанти да се Просторни план имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних вредности и природних ресурса, привреде и туризма приликом избора будућих корисника простора поштујући већ веома ограничене капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложених Измена и допуна Просторног плана повољнија у односу на варијанту да се Измене и допуне Просторног плана не донесу.

3.4. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Под мерама предвиђеним законима и подзаконским актима подразумева се њихова примена при спровођењу планских решења, односно при пројектовању, применом норматива и стандарда, као и приликом избора и набавке уређаја и опреме за планирани/пројектовани производни/технолошки процес, уз истовремену примену свих мера у току изградње и експлоатације, које су дефинисане општим техничким условима градње.

Мере из ове тачке обухватају и услове, које утврђују надлежни државни органи и организације у поступку израде планске и техничке документације, односно приликом издавања одобрења и сагласности за изградњу објекта, извођење радова и употребу објекта, односно отпочињање процеса експлоатације објекта.

Ови услови су саставни део аналитичко – документационе основе планског документа, односно студијске основе техничке документације.

За потребе израде планског документа, као и за потребе израде измена и допуна Просторног плана у наставку, прибављени су услови и подаци надлежних органа, посебних организација, јавних предузећа, установа и других институција.

Дефинисане мере, представљају основ за заштиту животне средину у току изградње, експлоатације, као и по престанку рада објекта.

Имајући у виду чињеницу да се Стратешка процена врши само за делове Измена и допуна Просторног плана, у овом поглављу констатујемо само измене и допуне у следећим деловима основног текста:

У поглављу **III ПЛАНСКА РЕШЕЊА**, у тачки **1. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ**, у подтачки **1.1.4. Минералне сировине**, након другог пасуса додаје се пасус: „На простору Измена и допуна Просторног плана одобрење за експлоатацију опекарских сировина има ИГМ „Рума“ а.д. Рума, на лежишту које је обележено на графичком прилогу.“

– У поглављу **III ПЛАНСКА РЕШЕЊА**, у тачки **1. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ**, у подтачки **1.3. ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА**,

- у другом пасусу након последње алинеје додају се две алинеје које гласе:
“
- обавезна је израда Елабората за измештање Споменика куги „Кипови“ у КО Ириг (општина Ириг), на потесу „Овсиште“, на граници КО Ириг и КО Рума, по условима издатим од надлежне установе заштите;
- инвеститор је дужан да обезбеди средства за измештање споменика.“
- део текста „Услови и мере заштите **на археолошким налазиштима**“ се брише, уместо њега додаје се текст, који гласи:

„Археолошка истраживања и надзор

- Приликом извођења земљаних радова на изградњи будуће саобраћајнице, на целој дужини обавезан је археолошки надзор од стране стручне службе надлежног завода за заштиту споменика културе.
- Ако се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежни завод за заштиту споменика културе, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен, а све у складу са чланом 109. Закона о културним добрима.
- Инвеститор је у обавези да обустави радове уколико наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете од изузетног значаја, ради истраживања локације (обављање додатних археолошких истражних радова регулише се посебним уговором).
- Инвеститор је дужан да обезбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају предходну заштиту у складу са чланом 110. став 1. Закона о културним добрима.
- Обавезује се Инвеститор да најкасније 60 дана пре почетка извођења земљаних радова на изградњи саобраћајнице обавести надлежни завод за заштиту споменика културе ради спровођења археолошких истраживања и припреме надзора на терену.
- Обавезна су предходна археолошка истраживања локалитета:
 1. Праисторијског локалитета Велике ледине, који се налази између пруге Рума-Шабац и пута Рума-Буђановци и
 2. Средњовековног насеља из 12-14. века код Румске петље, која се регулишу посебним уговором са Инвеститором на основу Елабората за археолошка истраживања локалитета и у складу са Решењем Министарства културе и информисања Републике Србије.
- Обавезно доставити на увид локације евентуалних зона будућих позајмишта земље за израду насипа како би се благовремено извршило рекогносцирање истих и сачинио програм заштите локалитета.
- Забрањује се активирање позајмишта земље на позицијама археолошких локалитета код Барутане, Вашариште, код Врцалове Воденице, Борковац и Кудошке ливаде у КО Рума и других археолошких локалитета који уживају статус предходне заштите.
- забрањено је привремено или трајно депоновање смећа, земље, камена и других материјала на и у близини археолошких налазишта.“
- У поглављу **III ПЛАНСКА РЕШЕЊА**, у тачки **1. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ**, у подтачки **1.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ**,
- први пасус мења се и гласи:

„На основу сеизмолошких услова добијених од Републичког сеизмолошког завода, на посматраном подручју су утврђене регионалне вредности очекиваних максималних параметара осциловања тла на површини терена.

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година у обухвату Просторног плана утврђени су VII односно VII-VIII степен сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98). У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. На основу интензитета и очекиваних последица **земљотреса**, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према ЕМС-98, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.“

– последњи пасус се мења следећим текстом, који гласи:

„У контексту акцидентних ситуација, за све локације на којима се севесо постројења/комплекси налазе на удаљености мањој од 1.000 метара од предложене трасе инфраструктурног коридора, потребно је обавити додатне консултације са надлежним органима и Министарством, те да се за оне локације за које се утврди да се предложена траса аутопута налази на таквој удаљености од наведених севесо постројења/комплекса, односно да се простире кроз зону процењених смртоносних ефеката хемијског удеса (од 1% до 100% смртности) и/или зону могућих оштећења или деградација објеката (од лаког оштећења до потпуне деградације објеката), и/или зоне преноса пожара на друге објекте (домино ефекат), размотри размештање предложене трасе аутопута и/или севесо постројења/комплекса, како би се дугорочно сачувале одговарајуће удаљености између објеката у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама које су веће од прописаних и стамбених подручја, јавних простора, као и подручја од посебног значаја, ради заштите живота и здравља људи и животне средине.“

Сценарио могућег удеса на локацији Фабрике за производњу сунђера оператера „Health Care Еигоре“ д.о.о. Рума, на локацији Потес Румска петља 5, Рума, који може имати ефекте на претходно поменуто деоницу пута I реда број 21 Нови Сад - Рума - Шабац, као и на деоницу аутопута Е-70, подразумева формирање токсичног облака који може садржати различите продукте сагоревања, нарочито у условима ограниченог дотока ваздуха, при чему могу настати продукти као што су угљен-моноксид, чађ и цијано-водоник. С обзиром да се ради о комплексу нижег реда, за зону угрожену наведеног удеса, узима се зона од 1.000 m од локације удеса, при чему треба имати у виду да простирање поменутог токсичног облака зависи од правца и јачине дувања ветра у тренутку дешавања удеса.“

– У поглављу **III ПЛАНСКА РЕШЕЊА**, у тачки **1. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ**, у подтачки **1.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ**, у подподтачки **1.5.2. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље**, текст се мења и гласи:

„При планирању **коришћења и уређења простора од интереса за одбрану земље**, у свему су испоштовани услови добијени од Министарства одбране и они су уграђени у Просторни план, а подаци који имају поверљив карактер обрађени су у Посебном прилогу који је саставни део Просторног плана.“

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.), спроводиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима који регулишу ову област.“

– У поглављу **III ПЛАНСКА РЕШЕЊА**, у тачки **3. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА**, у подтачки **3.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА**, након трећег пасуса додаје пасус који гласи:

„Постојећу електронску комуникациону мрежу на деоницама где је угрожена изградњом саобраћајнице, потребно је изместити на прописна растојања и по потреби заштитити.“

Постојећи четврти пасус постаје пети.

-1.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, мења се и гласи „1.4. УТИЦАЈ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ“, а текст у овом поднаслову мења се и гласи:

Одрживо просторно планирање подразумева, између осталог и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева примену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и активности.

Планом су предвиђене следеће опште и посебне мере заштите природних ресурса и заштите животне средине:

Опште мере заштите природних ресурса

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:

- вођење регистра извора загађивања животне средине од стране надлежних општинских управа за послове заштите животне средине у општинама Ириг и Рума, као дела интегралног националног регистра извора загађивања који води Агенција за заштиту животне средине,
- успостављање континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења) од стране овлашћених организација,
- идентификација привредних субјеката-оператера на простору обухвата Просторног плана који су у обавези да поднесу Захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и пратећим подзаконским актима-уколико дође до изградње ових објеката у планском периоду,
- идентификација севесо постројења на основу Закона о заштити животне средине, Закона о ванредним ситуацијама и пратећих подзаконских аката,
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од еолске ерозије-одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

Посебне мере заштите природних ресурса

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- поштовати Закон о заштити ваздуха и пратећа подзаконска акта,
- у случају прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, обавезно је предузимање техничко-технолошких мера или обустављање технолошког процеса, како би се концентрације загађујућих материја свеле на ниво прописаних вредности,
- уколико дође до квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите, или до поремећаја технолошког процеса, у постројењима у обухвату Измена и допуна Просторног плана и контактної зони, услед чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији, односно обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року,
- код стационарног извора загађивања, у току чијег обављања делатности се могу емитовати непријатни мириси, обавезна је примена мера које ће довести до редукације мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије,
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:

- вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти,
- вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода,
- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу у објектима у обухвату Измена и допуна Просторног плана и контактної зони,
- поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације“,

- санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења,
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди у обухвату Измена и допуна Просторног плана и контактне зоне у циљу заштите површинских и подземних вода од загађивања,
- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Просторног плана, и контактне зоне, што подразумева затварање општинске депоније у контактне зоне;
- спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студије у којој ће бити дефинисане и мере у вези са заштитом вода (начин одвођења отпадних вода, третман, и др.) за алтернативну трасу инфраструктурног коридора.

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште.

Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:

- применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање путева и других површина у функцији путне инфраструктуре;
- применити мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања:
 - У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта,
 - заштита функције земљишта, заустављање деградације земљишта и рекултивација деградираних површина,
 - рекултивација и ревитализација свих површина деградираних услед коришћења минералних сировина,
 - забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Измена и допуна Просторног плана и санација неуређених одлагалишта отпада, у контактне зоне Измена и допуна Просторног плана у циљу заштите земљишта.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта у контактне зоне Измена и допуна Просторног плана дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Остале посебне мере заштите

Мере заштите од буке

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животне средине. Обавезе јединице локалне самоуправе Ириг и Рума, односе се на акустичко зонирање на територији локалне самоуправе, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животне средине, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животне средине и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животне средине.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животне средине („Службени гласник РС”, број 75/10) прописани су индикатори буке у животне средине, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

Мере заштите при управљању отпадом

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са принципима Стратегије управљања отпадом 2010-2020. године.

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Обавеза генератора отпада је да, у складу са Законом о управљању отпадом и осталим законским и подзаконским актима, који непосредно регулишу ову област: обезбеди потребан простор за одлагање отпада, обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, а да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје субјекту који има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, одлагање, третман и сл.).

Посебне мере и услови су:

- комунални отпад потребно је сакупљати и обезбедити његову редовну евакуацију на локацију која је утврђена од стране комуналне службе до коначног одлагања на регионалној депонији у Инђији,
- привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом. Отпад мора да буде прописно обележен и привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања,
- разношење чврстог отпада спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним локацијама на територији општина Ириг и Рума,
- на свакој грађевинској парцели обезбедити посебан простор, тако да се омогући лак приступ надлежне службе, као и потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, у складу са законом и другим прописима,
- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора.

У случају потребе за простором за селективно сакупљање отпада који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган мора прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08).

Акцидентне ситуације (удеси)

Према подацима надлежног Министарства, у подручју посебне намене не постоји ни једно постројење које подлеже издавању интегрисане дозволе, као ни једно севесо постројење вишег или нижег реда, али у контактної зони Измена и допуна Просторног плана која имају утицаја на подручје посебне намене: комплекс нижег реда- Фабрика за производњу сунђера-Health Care Europe.

Сходно претходно наведеном, а према чл. 34 став 1 тачка 26) Закона о заштити животне средине, надлежни орган даје следеће услове, ради утврђивања подручја у којима ће се дугорочно сачувати одговарајуће удаљености између објеката у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама које су веће од прописаних и стамбених подручја, јавних простора, као и подручја од посебног значаја, ради заштите живота и здравља људи и животне средине:

1. Потребно је предвидети технички-технолошке и организационе мере потпуне обуставе саобраћаја у случају хемијских удеса на комплексу на локацији Потес Румска петља 5, Рума, на раздаљини од 1.000 m од локације комплекса, како на деоници пута I реда број 21 Нови Сад - Рума - Шабац, тако и на деоници аутопута Е-70;
2. Потребно је у сарадњи са локалним органима Сектора за ванредне ситуације МУП-а Републике Србије предвидети и мере евакуације корисника пута I реда број 21, као и аутопута Е-70 из зоне угрожене ефектима хемијских удеса;
3. Потребно је, приликом разматрања изградње нових индустријских објеката у обухвату Измена и допуна односно Плана, приликом издавања локацијских и грађевинских дозвола, обавезно упознати потенцијалне инвеститоре са опасностима од хемијског удеса на свим наведеним локацијама.

У случају изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра удаљеност од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса. Такође, напомињемо да се идентификација севесо постројења/комплекса врши на основу Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, број 41/10 и 51/15). Поред тога, наглашавамо да су обавезе оператера и надлежних органа прописане у поглављу 3.2 Заштита од хемијског удеса. Закона о заштити животне средине, те да сходно наведеном, обавезе оператера према надлежним органима у области заштите од хемијског удеса, а у случају изградње новог севесо постројења/комплекса, почињу у року од најмање 3 (три) месеца пре почетка рада постројења/комплекса. Поред тога, у случају изградње постројења/комплекса вишег реда, уколико оператер не испуни услове из чл 60ђ, тј. 60г и 60д Закона о заштити животне средине, сходно чл. 60е истог закона.

Министар решењем забрањује рад, тј. пуштање у рад односно постројења/комплекса. Због претходно наведеног је потребно пажљиво планирати лоцирање и изградњу, како нових севесо постројења/комплекса и њихових максималних могућих капацитета севесо опасних материја, тако и нових грађевинских објеката, укључујући саобраћајне правце, места за јавну намену и насеља у близини комплекса, где локација комплекса или грађевински објекти могу бити извор или повећати ризик или последице великог удеса, како би се избегли непотребни трошкови или лоше инвестиције за оператере, али и обезбедило адекватно управљање безбедношћу од хемијског удеса.

У Републици Србији надлежност у области хемијских удеса је подељена, као и у висини земаља ЕУ, при чему је област превенције и контроле хемијских удеса обрађена у Закону о заштити животне средине, а област израде екстерних планова заштите од удеса, који су саставни део Планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, као и одговора на удес је обрађена у Закону о ванредним ситуацијама, те је у случају изградње основних севесо постројења/комплекса, у интересу и грађана и локалних самоуправа на чијој територији се граде, и да инвеститори и сви надлежни органи који су укључени у процес доношења одлука о лоцирању нових севесо постројења/комплекса, размотре постојеће капацитете снага и средстава за одговор на хемијски удес који су у надлежности локалног органа Сектора за ванредне ситуације МУП-а Републике Србије.“

Јединице локалне самоуправе са територијом на подручју Измена и допуна Просторног плана су у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера који се налазе на територији своје локалне самоуправе, израде План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

– У поглављу **IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА**, у тачки **1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА**, додаје се наслов **1.7. Мере заштите живота и здравља људи**, са припадајућим текстом:

„Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину, студија утицаја на здравље људи и др. и стратешких процена планова на животну средину, као и успостављање мониторинга параметара животне средине и инспекцијски надзор имају важну улогу у очувању квалитета живота и здравља људи на подручју Измена и допуна Просторног плана.

Одрживо управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени утицаји и њихово синергијско дејство са природним, као и њихови међусобни утицаји.

Утицаји животне средине на здравље људи су велики и представљају последичну реакцију те је становништво у обухвату Просторног плана свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.

Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине.

Здравствена заштита је организована и свеобухватна делатност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице. Здравствена заштита је све оно што једна држава или друштво (заједница) у целини, као и здравствена служба посебно, чине да заштите и побољшају здравље становништва. То могу бити разноврсне активности и мере на различитим нивоима.

Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у неколико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење околине неопходне за здрав живот становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине,
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива и услед егзистенције постојећих привредних комплекса у обухвату Просторног плана и контактної зони, које може бити у вези са многим обољењима,
- благовремено упозоравање и превенција од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потенцијални ризик за здравље људи,
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења,
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуацијама планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од последица ванредних ситуација, несрећа и избијања епидемија који су повезани са факторима ризика животне средине значајно смањили,
- заштита живота и здравља људи од последица климатских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење биодиверзитета и др.“

3.5. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА

У Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја.

Критеријуми се односе, са једне стране на процену планских решења са аспекта значаја плана за заштиту животне средине и начина на који су проблеми заштите животне средине превазиђени са становишта могућих утицаја на чиниоце животне средине, а са друге стране критеријуми се односе на вредновање карактеристика тих утицаја (вероватноћа, интензитет, временска и просторна димензија итд.).

У поступку анализе утицаја планских решења у складу са Законом анализирани су карактеристике утицаја према следећим критеријумима:

1) Вероватноћа настанка утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

2) Интензитет и значај утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

3) Просторне размере утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Могућ утицај ван граница државе	ТГ	Трансгранични
Могућ утицај на националном нивоу	Н	Државни
Могућ утицај на регионалном нивоу	Р	Регионални
Могућ утицај на нивоу општине	О	Општински
Могућ утицај у некој зони, делу општине	Л	Локални

4) Сложеност /реверзибилност

- Реверзибилан -повратан процес (**Р**) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати сукцесивним процесом,
- Иреверзибилан - неповратан утицај (**И**) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити.

5) Временска димензија

Према времену трајања утицаји се могу поделити на:

- **Привремен (П)** - утицај траје краћи временски период
- **Повремен (ПО)** - утицај се повремено јавља и кратко траје
- **Трајан (Т)** - последице утицаја су трајног карактера.

6) Број изложених становника

7) Прекогранична природа утицаја

Утицаји предметне деонице државног пута I реда бр.21 (М-21), емисијом загађујућих материја или буке немају прекограничне утицаје.

Утицаји на животну средину целокупног система су различити у фази изградње и фази експлоатације. У процесу експлоатације испитују се утицаји који могу настати у редовном режиму коришћења или у случају удеса. Вредновања карактеристика утицаја извршено је према критеријумима дефинисаним Законом о стратешкој процени утицаја а на основу презентованих матрица.

Табела 6. Карактеристике утицаја у фази изградње путног коридора који је предмет Измена и допуна Просторног плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/ реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	И	-2	Л	Р	П	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	-
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	П	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	-1	Л	Р	П	-
Деградација шума	И	-2	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	-1	Л	Р	П	-
Угрожавање природних добара	М	-1	Л	Р	П	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	М	-1	Л	И	Т	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	М	-1	Л	Р	П	-

Табела 7. Карактеристике утицаја у фази експлоатације путног коридора који је предмет Измена и допуна Просторног плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/ реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	И	-1	Л	Р	П	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	-
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	П	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Деградација шума	М	-1	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	П	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	П	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	Т	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	В	0	Л	Р	П	3

Траса путног коридора која је предмет Измена и допуна Просторног плана не пролази кроз значајне површине природних добара те ако се узму у обзир све планиране и пројектоване мере заштите, може се закључити да је овакав догађај *теоретски могућ* али практично **мало вероватан**.

У погледу процене ризика од удеса у овој стратешкој процени није детаљније елаборирано, осим за севесо постројења те да се то очекује да буде предмет Студије утицаја на животну средину пројектно техничке документације. У делу текста мере заштите животне средине наведене су мере заштите у случају акцидента на севесо постројењу у контактаној зони граница Измена и допуна Просторног плана.

Удес (акцидент) јесте изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу одлагању или дуготрајном неадекватном чувању (Закон о заштити животне средине). превенција и контрола удеса успоставља се применом система управљања сигурношћу на различитим нивоима, што подразумева припреме за могући удес које обухватају мере заштите: **при просторном планирању**, пројектовању, изградњи, процесу рада, депоновању и чувању опасних материја, контролу коришћења и одржавања опасних инсталација, као и друге мере које се предузимају при обављању опасних активности, а којима се спречава, односно смањује вероватноћа настанка удеса и могуће последице.

*Директивом SEVESOII (која се односи на технолошке удесе већих размера), као један од приоритетних задатака за контролу последица удеса постављају се **захтеви за просторно планирање**.*

Услови за настанак експлозије:

Док систем функционише према предвиђеном технолошком процесу у зонама у којима може доћи до настанка експлозије окарактерисане су са **малим степеном угрожености**.

Од момента када било који део система испадне из нормалног режима рада и вероватноћа контакта смеше природног гаса и ваздуха са извором паљења постане **реална**, простор у коме се тај део система налази прелази у **степен велике угрожености**.

Ниво удеса:

За сваки део гасоводног система могућ је **III ниво удеса**

Вероватноћа настанка удеса:

Процењено је да у току експлоатационог периода предметног путног коридора који је предмет Измена и допуна Просторног плана може доћи до настанка удеса па се закључује да је **вероватноћа настанка удеса средња**.

Последице удеса:

Комбинованом методом историјског и аналитичког приступа, а према прописаним критеријумима, процењено је да **последнице могу бити значајне и озбиљне**.

Ризици:

На основу средње вероватноће настанка удеса и последица које могу бити значајне и велике процењено је да су у експлоатационом периоду за настанак удеса **ризиви средњи**.
Ова категорија ризика се сматра прихватљивом.

3.6. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ/РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА, ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГИЈСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на планском подручју.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У наредној табели на основу вредновања дефинисаног у Табели 8 извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 8. Вредновање карактеристика утицаја Просторног плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Временска димензија	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан- спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални (Нац)

**Табела 9. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката
Циљеви стратешке процене**

А. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса;
Б. Заштита од буке и вибрација;
В. Минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта;
Г. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација

Врста утицаја	Циљеви стратешке процене											
	А			Б			В			Г		
Загађење ваздуха	+	М	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС
	МН	Кр	Л	ЈП	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
Загађење површинских вода	+	И	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Р	+	И	Р
Девастација и загађење земљишта	+	И	КС	+	/	КС	+	И	КС	+	И	П
	МН	Кр	р	П	Кр	Л	П	Ср	Р	П	Ср	Л
Девастација станишта и биљног поквирача	+	М	КС	Н	/	/	Н	М	ПС	Н	М	П
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
Деградација шума	+	И	КС	+	М	СИ	+	И	СИ	+	И	СИ
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Р
Угрожавање фауне	+	И	КС	Н	М	СИ	Н	М	СИ	Н	И	СИ
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Л
Угрожавање и утицаји природних добара	+	М	КС	+	М	СИ	+	М	СИ	+	М	СИ
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Р
Угрожавање и утицаји на културна добра	+	НМ	Л	+	/	КС	Н	НМ	ПС	+	НМ	Л
	МН	Кр	С	ЈП	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	С
Нарушавање предеоних вредности	+	НМ	КС	+	/	/	Н	И	ПС	+	М	СИ
	МН	Кр	Л	П	Кр	Кр	Р	Ср	Л	П	Ср	Р
Угрожавање здравља и безедности људи	+	М	КС	Н	И	КС	Н	М	КС	Н	М	КС
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	П	Ср	Л	П	Ср	Р

На основу вредновања величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, може се закључити да ће утицаји планских решења имати у највећој мери повољан утицај са аспекта животне средине. Са аспекта просторних размера велики број планских решења, по областима, имаће регионални значај. У односу на вероватноћу утицаја, највећи број планских решења, по областима има извешан позитиван утицај на заштиту животне средине предметног подручја уз активну примену мера заштите животне средине.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ДРУГИХ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА

У наредном тексту дат је преглед поглавља која су дефинисана Изменама и допунама Просторног плана а односе се на смернице за даљу планску разраду, израду процена утицаја пројеката и других стратешких процена утицаја на животну средину.

- У поглављу **V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА**, у тачки **2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА**, после четвртог пасуса додаје се пети пасус, као и тачка **2.1. Смернице за израду Плана детаљне регулације**, који гласе:

„Измене и допуне просторног плана спроводе се на следећи начин:

- директно (непосредно), издавањем информације о локацији и локацијских услова за предмет Измена и допуна Просторног плана;
- спровођењем превентивних мера заштите и ограничења у погледу коришћења земљишта у ширем појасу заштите државног пута – предмета Измена и допуна Просторног плана у планским документима јединице локалне самоуправе;
- Израда плана детаљне регулације за површинску раскрсницу Врдник, са техничком документацијом као основом за плански документ, а на нивоу разраде у складу са законском регулативом.

Смернице за израду плана детаљне регулације

На основу израђене саобраћајне анализе, која је показала могућност реализације захтева исказаних кроз рани јавни увид, овим Изменама и допунама Просторног плана даје се планско утемељење за даље спровођење кроз план детаљне регулације за површинску раскрсницу за петљу Врдник, на територији општине Ириг, на пројектантској стационажи km 24+100 до km 24+400.

Стратешке процене на нижим хијерархијским нивоима

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је урађен у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“ бр. 135/04 и 88/10), а за потребе израде предметног Просторног плана.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени, „стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, електронских комуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.“

За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у претходном пасусу, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

„Министар надлежан за послове заштите животне средине, ближе утврђује листе планова и програма за које је обавезна стратешка процена утицаја на животну средину и листе планова и програма за које се може захтевати стратешка процена утицаја на животну средину.“

Чланом 7. Закона дефинисано је да се „Стратешка процена утицаја на животну средину ради на основу нивоа, врсте, циљева и садржаја плана или програма.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину, ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.“

За планове нижег реда, у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја „Одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно

прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.”

Процене утицаја пројеката на животну средину

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су „Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (у даљем тексту: процена утицаја затеченог стања).

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водне инфраструктуре, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.”

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутих Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Просторном плану могле успешно имплементирати у планском периоду.

Чланом 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана садржи нарочито:

1. Опис циљева плана и програма;
2. Индикаторе за праћење стања животне средине;
3. Права и обавезе надлежних органа;
4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
5. Друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09 и 72/09) дефинисано је да Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима.

Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- Обезбеђење мониторинга;
- Дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- Одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- Дефинисање мониторинга загађивача;
- Успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача;
- Увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

5.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни циљ израде Измена и допуна Плана је дефинисање планског основа и обезбеђење просторних услова за преиспитивање решења обилазнице око Руме и појединих намена и правила уређења и грађења, чиме ће се омогућити спровођење предметног планског документа и реализација планираних садржаја.

Циљ доношења Измена и допуна Просторног плана је доношење најбоље варијанте обилазнице око Руме и то вишекритеријумским вредновањем, које је извршено применом поступка познатог под називом Cost benefit analysis (CBA) - анализа трошкова и добити.

Циљеви израде Измена и допуна Просторног плана су:

- обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката,
- усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора кроз грађевинско и пољопривредно земљиште,
- омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта,
- контрола утицаја планираних активности на окружење,
- минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја.

Циљеви Измена и допуна Просторног плана су у потпуности усаглашени са циљевима планова на вишем хијерархијском нивоу, чији су изводи наведени и у поглављу **1.3. Плански основ.**

5.2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, који је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Изменама и допунама Просторног плана.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене и дат је у табели бр. 10, као и у претходном поглављу 2. Општи и посени циљеви и избор индикатора.

Табела 10. Индикатори стања животне средине

Посебни циљеви СПУ	Посебни циљеви Измена и допуна Просторног плана	Индикатори
<ul style="list-style-type: none"> - заштита и одрживо коришћење природних ресурса; - заштита од буке и вибрација; - минимизација потенцијалног загађивања пољопривредног земљишта; - Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација 	<ul style="list-style-type: none"> - обезбеђење веће интегрисаности подручја и повећање мобилности становништва рационалним инфраструктурним повезивањем, реконструкцијом постојећих инфраструктурних система, побољшањем њиховог функционисања и изградњом нових делова мреже и објеката; - усаглашавање и решавање потенцијалних конфликта везаних за пролазак коридора кроз грађевинско и пољопривредно земљиште; - омогућавање остварења принципа одрживог развоја и очувања пољопривредног земљишта; - контрола утицаја планираних активности на окружење; - минимизација негативних утицаја и решавање просторних конфликта у складу са основним принципима одрживог развоја. 	<ul style="list-style-type: none"> - Број дана са прекорачењем ГВЕ за суспендоване честице, SO_x, NO_x - Промена намене земљишта (%) - ha (%) санираних и рекултивисаних подручја - Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта - Употреба минералних ђубрива (kg/ha) - Употреба пестицида (t активне материје пестицида на 10km² пољопривредног земљишта)

Имајући у виду обухват Измена и допуна Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- Контролу квалитета ваздуха;
- Контролу и праћење квалитета вода;
- Праћење квалитета земљишта
- Праћење нивоа буке.

Мониторинг квалитета ваздуха

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Подаци добијени у мрежама аутоматског и мануалног мониторинга квалитета ваздуха обрађују се анализирају и интерпретирају у складу са важећим прописима:

- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10, 63/13);
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС“, бр. 58/11 и 98/12);
- Уредба о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС“, број 58/11);
- Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС“, број 84/10).

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13) оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: **сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.**

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10, 63/13).

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10, 63/13).

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

Предметним Извештајем сугерише се обавеза вршења контрола квалитета ваздуха у Руми, у близини укрштаја планираног коридора пута са постојећим државним путевима а у складу са потребом да општине Рума и Ириг изграде локалне регистра извора загађивања као и Програме заштите животне средине са акционим плановима а у складу са Законом о заштити животне средине.

За објекте у обухвату Измена и допуна Просторног плана и у контактної зони, за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха и вода (у складу са важећом законском регулативом).

Мониторинг квалитета воде

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Службени гласник РС“, број 96/10),
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода („Службени гласник РС“, број 67/11),
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11),
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 35/11) и
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12).

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Испуштање технолошких отпадних вода у систем јавне канализације врши се у складу са актом о испуштању отпадних вода у јавну канализацију који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе.

У циљу утврђивања мера, које треба предузимати ради заштите вода од загађивања и контроле резултата реализованих мера заштите, потребно је додатно вршити контролу квалитета површинских и подземних вода и квалитет отпадних вода у циљу сагледавања:

- утицаја присутних загађујућих материја,
- врста загађујућих материја и степена њиховог дејства на водопријемник,
- могућности елиминације штетног и опасног дејства присутних материја на водопријемнику.

Посебна испитивања се обављају у циљу одређивања обима и могућности последица хаваријског загађивања, провере и дефинисања техничких решења и за друге намене, према посебно утврђеним програмима.

У циљу праћења стања загађености вода, врши се систематско испитивање квалитета површинских и подземних вода на прописан начин на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање, Правилника о опасним материјама у водама и Правилника о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода.

На територији обухваћеној посебном наменом Измена и допуна Просторног плана **не постоји потреба вршења мониторинга** али у контактної зони граница плана на основу Студије о процени утицаја на животну средину појединачних објеката потребно је установити евентуалну потребу вршења мониторинга квалитета површинских и подземних вода.

Мониторинг квалитета земљишта

Контрола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити животне средине, Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма, Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања.

Програм систематског праћења квалитета земљишта у смислу **локалне мреже локалитета за праћење квалитета земљишта** успоставља се на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Листа параметара обухвата податке и информације које се прикупљају на местима узорковања земљишта, а приликом избора параметара узимају се у обзир они параметри који могу достићи вредности које могу изазвати значајан ризик по здравље људи и животну средину.

Степен угрожености земљишта од хемијског загађења одређује се на основу вредности загађујућих материја датих у посебном пропису којим се регулишу граничне вредности опасних и штетних материја у подземним водама, као и у посебним прилозима Уредбе, који се односе на ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода и земљишта.

У случају прекорачења граничних вредности из Прилога 1 Уредбе о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и граничних концентрација загађујућих материја у подземним водама утврђених посебним прописом, врше се додатна истраживања на контаминираним локацијама ради утврђивања степена загађености земљишта и израде пројеката ремедијације и рекултивације.

Пројекат ремедијације и рекултивације се увек реализује када просечна концентрација било које загађујуће, опасне и штетне материје у више од 25 m³ запремине земљишта прелази ремедијациону вредност (Прилог 1 Уредбе) или у више од 100 m³ запремине водоносног слоја на контаминираним локацијама прелази ремедијациону вредност (Прилог 2 Уредбе).

Пројекат ремедијације и рекултивације може се реализовати и у случају прекорачења граничних вредности, као и у случају да концентрације загађујућих, опасних и штетних материја у мање од 25 m³ запремине земљишта прелазе ремедијационе вредности или у мање од 100 m³ запремине водоносног слоја на контаминираним локацијама прелазе ремедијационе вредности, ако додатна истраживања на контаминираним локацијама укажу на значајне последице на здравље људи и животну средину.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост овог природног ресурса.

Локације на којима је депонован **незагађен материјал од ископавања** (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Мониторинг буке

Заштита од буке, која као феномен звучне осцилације, поред физичких карактеристика има и психофизиолошка штетна дејства и утицаје, а настаје природном или људском активношћу (бука коју стварају превозна средства, индустријске и друге радне активности) изнад утврђене граничне вредности, обухвата мере које се предузимају у циљу:

- спречавања или смањивања штетних утицаја буке на здравље људи у радној и животној средини,
- утврђивање нивоа изложености буци,
- прикупљање података о нивоу буке у животној средини и обезбеђивања њихове доступности јавности,
- постизање и очување задовољавајућег нивоа буке у животној и радној средини.

Ниво буке у животној средини контролише се системским мерењем буке, које обезбеђује јединица локалне самоуправе. Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Табела 11. Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	ниво буке у dB (A)	
		за дан и вече	за ноћ
1.	Подручја за одмор и рекреацију, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечја игралишта	60	50
5.	Занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи	

Законом о заштити од буке у животној средини дефинисано је да Аутономна покрајина утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројеката на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности.

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са овим Законом. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Утврђивање акустичних зона методологије мерења буке на територији јединице локалне самоуправе врши се у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке и Правилником о методологији за израду акционих планова. Сходно томе, неопходно је да општине Ириг и Рума утврде акустичне зоне на територији својих локалних самоуправа.

Такође, у обзир треба узети извештаје појединачних мерења нивоа буке, у складу са прописаним мерењима, која могу бити предвиђена студијом о процени утицаја на животну средину за поједине објекте или по решењу инспектора за заштиту животне средине, у обухвату Измена и допуна Просторног плана и у контактної зони, посебно у делу обилазнице у Руми.

5.3. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, и 36/09-др. закон, 72/09 - др.закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон - одредбе чл. 81. до 96.);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18);
- Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“, број 88/10);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник РС“, број 31/82);
- Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Службени гласник РС“, бр. 47/83, 13/84-исправка, 46/91-др. пропис);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС“, број 23/94);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС“, број 72/10) и др.

5.4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине, односно мониторинг, у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона. Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења,
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Приказ коришћене методологије

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Извештај је израђен на основу просторно планске документације, расположивих статистичких података, као и података добијених за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризације терена.

У Елаборату су анализирани све Просторним планом предвиђене активности, извршена је синтетна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину и на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Просторног плана на животну средину.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- Одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- Одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „scoring report“) у оквиру Просторног плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико општих фаза, и то:

Методолошки основ, за израду Извештаја, у ужем смислу представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања;
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Мере заштите животне средине и
- Програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

Примењени метод рада

Стратешка процена Измена и допуна Просторног плана ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Просторног плана, а на основу донете Одлуке о изради Стратешке процене за предметне измене и допуне просторног плана на територији општине Рума - обилазница око Руме и општине Ириг, код насељеног места Врдник- планирана површинска раскрсница.

Главни задатак Стратешке процене је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја. Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Просторног плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) и Одлуком о изради стратешке процене.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину планског документа представља завршни документ стратешке процене и саставни је део планског документа. Садржина Извештаја дефинисана је у складу са одредбама члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и има следећа поглавља:

1. Полазне основе стратешке процене;
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора;
3. Процена могућих утицаја плана на животну средину;
4. Смернице за израду стратешких процене на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. Програм праћења стања (мониторинг) животне средине у току спровођења Просторног плана;
6. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене и тешкоће у изради Стратешке процене;
7. Приказ начина одлучивања;
8. Закључна разматрања до којих се дошло током израде Извештаја.

Тешкоће у изради

Током израде Извештаја о стратешкој процени Измена и допуна просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад – Рума - Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац - Лозница услед специфичности плана и карактеристика постојећег стања животне средине на планском подручју, садржај предметног Извештаја је у одређеној мери модификован и прилагођен основним карактеристикама Плана.

У току израде Извештаја, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, на локалитетима Рума и Врдник, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату планског документа. Такође, за предметно подручје није формиран локални регистар извора загађивања, као ни за преостали део територије општина у обухвату Измена и допуна Просторног плана.

Такође, тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора, имајући у виду да за планско подручје нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА, ОПИС ОДГОВАРАЈУЋИХ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР ДАТОГ ПЛАНА СА АСПЕКТА РАЗМАТРАНИХ ВАРИНАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧЕНА У ПЛАН

Процес стратешке процене утицаја планских решења на животну средину вршен је паралелно са поступком израде Измена и допуна Просторног плана.

У смислу обавезе да се стратешком проценом изврши оцена погодније варијанте планских решења, важно је напоменути да предметним Изменама и допунама Просторног плана нису разрађивана варијантна решења, те нису вршене стратешке одлуке у смислу избора најпогодније варијанте, али је током раног јавног увида било више иницијатива које су подржане кроз дати плански елемент у смислу давња планског основа за изградњу планиране површинске раскрснице код насељеног места Врдник. Изменама и допунама Просторног плана дата су решења адекватна планираној намени простора у обиму које дозвољавају прописане мере заштите, те су дата решења усклађена са заштитом животне средине.

Утврђени су основни критеријуми просторног уређења, коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Измена и допуна Просторног плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Измена и допуна Просторног плана.

Орган надлежан за припрему Измена и допуна Просторног плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Изменама и допунама Просторног плана.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Плана, орган надлежан за припрему Измена и допуна Просторног плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Планом надлежном органу на одлучивање.

Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцене, орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

8. ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА

Проблематика заштите животне средине у Изменама и допунама Просторног плана разматрана је у оквиру планског документа, али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја. Посебна пажња посвећена је предмету измена и допуна Просторног плана, у делу на територији општине Рума и општине Ириг.

Циљ израде стратешке процене предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквири (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и планом предвиђене активности.

Резимирајући утицаје Измена и допуна Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да планска решења имају позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати од постојећих корисника простора пре свега севесо постројења нижег реда које се налази у непосредној зони обухвата Измена и допуна просторног плана, а повредива зона захвата и простор у обухвату Измена и допуна Просторног плана. Да би се овакви утицаји свели у оквири који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја плана на животну средину.

Изградња државног пута (двотрачног/вишестрачног) Нови Сад – Рума – Шабац - Лозница ће имати значајне позитивне утицаје посматрано са социолошког аспекта. За очекивати је да ће изградња овог пута привући пре свега инвестиције, чиме ће се повећати запосленост, а то ће за крајњу консеквенцу имати и пораст броја становника на посматраном подручју. Један од ограничавајућих фактора на анализираном подручју је висок проценат (21,6%) старог становништва преко 60 година, као и високо учешће неквалификоване радне снаге код незапослених.

Очекује се да ће се изградњом овог пута и повећаним инвестирањем отворити радна места не само за незапослене са овог подручја, већ и из других делова Републике, као и да ће се побољшати квалификациона и старосна структура становништва. Могућности јачања свеобухватног привредног, културног и социјалног развоја Србије у окружењу, се огледа у јачању инфраструктурних веза (првенствено друрске инфраструктуре), чиме се омогућава бољи и економичнији проток робе, путовања људи, размена информација итд.

У непосредном и ширем окружењу се налазе значајни туристички потенцијали и капацитети планинског (Фрушка Гора), бањског (Врдник) карактера, потенцијали водних акумулација, као и значајан број културно-историјских споменика (манастири Фрушке Горе). Изградњом предметног државног пута, и обилазнице око Руме која је предмет овог плана, али и планиране површинске раскрснице Врдник, доћи ће до значајног повећања могућности искоришћавања ових туристичких потенцијала и представљаће значајан потстицај њиховом даљем развоју. Компаративне предности овог подручја за интензивирање развоја туризма заснивају се на туристичким ресурсима од националног значаја и развоју специфичне, препознатљиве туристичке понуде, чиме ће се омогућити активирање нових туристичких подручја и центара. Ово се огледа у могућностима развоја међурегионалних и међудржавних потенцијала.

Посматрано са здравственог аспекта изградња овог пута неће имати негативних утицаја, јер ће пут пролазити углавном ван насељених места па негативни здравствени утицаји наће бити изражени по становништво анализираног подручја.

Негативни утицаји аерозагађења на људе, животиње и објекте нису од посебног значаја у оквиру анализираног коридора. Добијене концентрације показују да негативне последице треба очекивати само у непосредној близини пута. Генерални закључак који је могуће донети на основу урађених анализа је да проблематика аерозагађења није посебно изражена у инфраструктурном коридору и да, с обзиром на осавремењавање возног парка у будућности и значајне рестрикције у погледу квалитета издувних гасова, треба очекивати, без обзира на пораст оптерећења, смањење концентрација полутаната.

У варијанти да се Измене и допуне Просторног плана не донесу, и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти. У варијанти да се плански документ имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју планског подручја. Ово се посебно односи на аспект развоја туризма у општини Ириг, јер ће изградња површинске раскрснице код насеља Врдник, има висок значај у повећању атрактивности и туристичког потенцијала Бање Врдник и укупни развој општине Ириг.

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

